

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

Selcuk University

The Journal of Social and Technical Researches

Yıl : 2024

Sayı : 23

ISSN

2146 -7226

<https://yayinevi.selcuk.edu.tr>

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosyoteknik>

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

SELÇUK UNIVERSITY THE JOURNAL OF SOCIAL AND TECHNICAL RESEARCHES

E-ISSN:2146-7226

Sayı	Issue
23	23
Yıl	Year
2024	2024
Yayıncı Adı	Publisher Name
Selçuk Üniversitesi Yayınları	Selçuk University Press
Yayıncı Web Sitesi	Publisher's Website
https://yayinevi.selcuk.edu.tr	https://yayinevi.selcuk.edu.tr
Yayımlandığı Ülke	Broadcast Country
Türkiye	Türkiye
Yayın Modeli	Release Model
Açık Erişim	Open Access
Hedef Kitle	Target Audience
SosyoTeknik dergisinin hedef kitle, sosyal bilimler ve teknik bilimler alanlarında araştırmalarını sürdüren profesyoneller ile bu alana ilgi duyan öğrenciler, okurlar ve kurumlardır.	The target audience of the SosyoTeknik journal is professionals who continue their research in the fields of social sciences and technical sciences, as well as students, readers and institutions interested in this field.
Yayın Dili	Publication Language
Türkçe / İngilizce	Turkish / English
Ücret Politikası	Price Policy
Hiçbir ad altında yazar veya kurumundan ücret alınmaz.	No fee is charged from the author or institution under any name.
Hakemlik Türü	Type of Arbitration
En az iki uzman hakem tarafından çift taraflı kör hakemlik sistemine uygun olarak değerlendirilir.	It is evaluated by at least two expert referees in accordance with the double-blind refereeing system.
Telif Hakkı	Copyright
Yazarlar, SosyoTeknik'te yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler. Fakat yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.	The authors hold the copyright of their works published in SosyoTeknik. They have the right. But the legal responsibility of the articles belongs to their authors.
İntihal Kontrolü	Plagiarism Check
Ön kontrolden geçirilen makaleler, iThenticate yazılımı kullanılarak intihal için taranır.	Pre-checked articles are scanned for plagiarism using iThenticate software.

YAYINCI | PUBLISHER

Selcuk University Press
ROR ID: <https://ror.org/045hgzm75>
ISNI: 0000 0001 2308 7215
Crossref: 501100007086
E-mail: yayinevi@selcuk.edu.tr
Web: <https://yayinevi.selcuk.edu.tr>

İMTİYAZ SAHİBİ | JOURNAL OWNER

Dr. Öğr. Üye. Arif Behiç Özcan
ORCID: 0000-0002-0215-7322
E-mail: abozcan@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

EDİTÖRLER | EDITORS

Baş Editör-Editor in Chief
Dr. Öğr. Üye. Ayşegül Kaya
ORCID: 0000-0002-8696-3320
aysegul.kaya@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Editör Yardımcısı-Editorial Assistant
Öğr. Gör. Ayşegül Toprak
ORCID:0000-0003-0485-9499
aytoprak@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Editör Yardımcısı-Editorial Assistant
Doç. Dr. Yasemin Gündoğdu
ORCID: 0000-0003-2020-9533
yasemin.gundogdu@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Mizanpaj ve Dizgi Editörü-Layout Editor
Öğr. Gör. Dr. İsmail Çağırın
ORCID: 0000-0001-6527-0261
icagiran@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

İngilizce Dil Editörü-English Language Editor
Öğr. Gör. Dr. Hakan Yılmaz
ORCID: 0000-0001-6527-0261
hakany@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Etik Editörü- Ethics Editor
Öğr. Gör. Ayşenur Şakalak
ORCID: 0000-0002-8420-4718
aysenur.sakalak@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

YAYIN KURULU | EDITORIAL BOARD

Öğr. Gör. Safa Külahlı
ORCID:0000-0003-1652-4928
safa.kulahli@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Öğr. Gör. Ceyda Gültekin
ORCID:0000-0002-6297-501X
ceyda.gultekin@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Öğr. Gör. Mehmet Alper Yıldız
ORCID:0000-0002-2845-072X
mayildiz@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Öğr. Gör. Özkan Üzüm
ORCID:0000-0001-6430-7667
ozkan.uzum@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Öğr. Gör. Abdullah Koca
Araştırmacı ID : 266926
abdullah.koca@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Öğr. Gör. Mehmet Orhan
ORCID:0000-0003-1735-2312
mehmet.orhan@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

DANIŐMA KURULU | ADVISORY BOARD

Prof. Dr. A. Alpaslan Altun
ORCID:0000-0002-3960-5141
altun@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Osman Nuri Çelik
ORCID:0000-0001-5368-0685
oncelik@ktun.edu.tr
Konya Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Başak Solmaz
ORCID:0000-0003-2157-7290
bsolmaz@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Turan Paksoy
ORCID:0000-0001-8051-8560
tpaksoy@erbakan.edu.tr
Konya Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet Göküş
ORCID:0000000283376411
mgokus@selcuk.edu.tr
Selçuk Üniversitesi

Prof. Dr. Haluk Duman
0000-0002-8815-5511
halukduman@aksaray.edu.tr
Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Ziya Bahadır
ORCID:0000-0002-6185-7791
zbahadir@erciyes.edu.tr
Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet Burhan Çakıcı
ORCID:0000-0003-4848-3278
akmetburhan@kmu.edu.tr
Gümüşhane Üniversitesi

Prof. Dr. Cengiz Çınar
ORCID:0000-0001-9720-5149
cengizcinar@gazi.edu.tr
Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ayhan Göktepe
ORCID:0000-0001-7172-0564
agoktepe@ktun.edu.tr
Konya Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Zekeriya Mızırak
ORCID:0000-0003-2861-9625
zmizirak@erbakan.edu.tr
Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Dr. Memduh Kara
ORCID:0000-0002-5201-5453
memduhkara@mersin.edu.tr
Mersin Üniversitesi

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

Yıl/Year 2024- Sayı/Issue 23

AMAÇ VE KAPSAM

Amaç

Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, akademisyenler ve araştırmacılar tarafından sunulan; özgün, kaliteli ve bilimsel öneme sahip yayınlar yayınlamak, açık erişim yoluyla bilime, ilgili kurum ve kuruluşlara katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Dergi yayın sürecinde bağımsız ve çift kör hakem uygulaması ile değerlendirilen özgün makaleler, açık erişimli olarak çevrim içi yayımlanmaktadır. Gönderilen makaleler daha önceden yayınlanmamış ve başka bir yerde yayımlanmak üzere gönderilmemiş, özgün çalışmalar olmalıdır. Dergi kapsamına, gönderim ve yazım kurallarına uygun olarak gönderilen çalışmalar, öncelikle biçimsel ve alan uygunluğu açısından ilgili editörler tarafından değerlendirilir. Çalışma konusu, benzerlik oranı ve yazım kuralları açısından uygun olan makaleler, alanında uzman en az iki hakeme bilimsel değerlendirme için gönderilir. Makale yayımlanmasına ilişkin nihai karar, editör kurulu değerlendirmeleri ve hakem yorumları dikkate alınarak baş editör tarafından verilir. Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi'nin Yayın Kurulu, International Council of Medical Journal Editors (ICMJE), World Association of Medical Editors (WAME) ve Committee on Publication Ethics (COPE) kriterlerine uymayı taahhüt eder.

Kapsam

Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, sosyal ve teknik alanda, belirtilen çalışma alanlarında özgün, araştırma ve tarama makaleleri, derlemeler ve kısa bildirimler gibi özgün bilimsel çalışmalarını yayımlayan akademik bir dergidir.

Konu Kategorisi

Sosyal Bilimler: İşletme, Ekonomi, İletişim, Uluslararası İlişkiler, Kamu Yönetimi, Sosyal Konular, Kentsel Çalışmalar

Teknik Bilimler: Otomasyon & Kontrol Sistemleri, Bilgisayar Bilimi, İnşaat ve Yapı Teknolojisi, Mühendislik, Uzaktan Algılama Bilim Alanı: Sosyal Bilimler, Teknoloji

Yayın Dili

Tam Metin Yayın Dili:

- Birincil Dil: Türkçe
- İkincil Dil: İngilizce

Türkçe ve Latin Alfabesiyle Yazılan İçerik:

- Makale Başlığı: Türkçe & İngilizce
- Yazar Adı: (Latin Alfabesinde)
- Yazar Adresi: Türkçe & İngilizce (Latin Alfabesinde)
- Anahtar Kelimeler: Türkçe & İngilizce
- Kaynakça: Türkçe (Latin Alfabesinde) Tam Metin: Türkçe (Latin Alfabesinde)

İngilizce ve Latin Alfabesiyle Yazılan İçerik:

- Makale Başlığı: Türkçe & İngilizce
- Yazar Adı: (Latin Alfabesinde)
- Yazar Adresi: Türkçe & İngilizce (Latin Alfabesinde)
- Anahtar Kelimeler: Türkçe & İngilizce
- Kaynakça: İngilizce (Latin Alfabesinde) Tam Metin: İngilizce (Latin Alfabesinde)

Makale Başvuruları ve Yayınlanma Sıklığı

Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi yılda iki (2) kez olmak üzere Haziran ve Aralık aylarında yayınlanan hakemli bilimsel bir dergidir. Gönderilecek makaleler, derginin amaç ve kapsamına uygun, özgün çalışmalar olmalıdır. Bir yazardan aynı yayın döneminde birden fazla makale kabul edilmez. Son gönderim tarihinden sonra gönderilen çalışmalar kabul edilmez. Daha önceden yayınlanmamış, başka bir dergide değerlendirme sürecinde olmayan ve tüm yazarlar tarafından içeriği ve onaylanmış orijinal makaleler değerlendirmeye alınır.

Okur Kitlesi

Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi'nin hedef kitle; akademisyenler, uzmanlar, araştırmacılar, doktora, yüksek lisans ve uzmanlık öğrencileri yanı sıra bu alanlarla ilgili faaliyet gösteren kişilerdir. Dergi, söz konusu alanlarla ilgili akademik ve mesleki çalışmalarda araştırma ve sürekli geliştirme kültürünün yaygınlaşmasına katkı sağlamayı hedefler.

Ücret Politikası

Dergide makale yayını ve makale süreçlerinin yürütülmesi ücrete tabi değildir. Dergiye gönderilen ya da yayın için kabul edilen makaleler için hiçbir ad altında işleme ücreti ya da gönderim ücreti alınmaz. SosyoTeknik dergisi yayın politikaları gereği sponsorluk ve reklam da kabul etmemektedir. SosyoTeknik dergisinin tüm giderleri Yayıncı tarafından karşılanmaktadır.

Makalelerin Özgünlüğü

SosyoTeknik Dergisi daha önceden başka yerde yayınlanan çalışmaları kabul etmez.

Hakemlik Türü

Çift Körleme: İntihal kontrolünden sonra, uygun olan makaleler baş editör tarafından orijinallik, metodoloji, işlenen konunun önemi ve dergi kapsamı ile uyumluluğu açısından değerlendirilir. Editör, makalelerin adil bir şekilde çift taraflı kör hakemlikten geçmesini sağlar ve makale biçimsel esaslara uygun ise, gelen yazıyı yurtiçinden ve /veya yurtdışından en az iki hakemin değerlendirmesine sunar, hakemler gerek gördüğü takdirde yazıda istenen değişiklikler yazarlar tarafından yapıldıktan sonra yayınlanmasına onay verir. Editörler, hakemler ile yazarlar arasındaki tüm etkileşimlere aracılık eder.

COPE'un En İyi Uygulama İlkeleri

SosyoTeknik Dergisi, araştırma ve yayın etiği konusunda ulusal ve uluslararası standartlara bağlıdır. Basın Kanunu, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne uymaktadır. SosyoTeknik, Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME) tarafından yayınlanan Uluslararası Etik Yayıncılık İlkeleri'ni benimsemiştir. Ayrıca Türkiye Editörler Çalıştay Kararlarına da uymayı taahhüt eder.

İntihali Önleme

Bu dergi, incelenmeye sunulan çalışmalarda intihal olup olmadığını kontrol eder: Ön kontrolden geçirilen makaleler, iThenticate yazılımı kullanılarak intihal için taranır. İntihal/kendi kendine intihal tespit edilirse yazarlar bilgilendirilir. Editörler, gerekli olması halinde makaleyi değerlendirme ya da üretim sürecinin çeşitli aşamalarında intihal kontrolüne tabi tutabilirler. Yüksek benzerlik oranları, bir makalenin kabul edilmeden önce ve hatta kabul edildikten sonra reddedilmesine neden olabilir. Bu oranın %20'den az olması beklenir.

Düzeltilme, Geri Çekme, Endişe İfadesi

Editörler, yayınlanan makalede, bulguları, yorumları ve sonuçları etkilemeyen küçük hatalar tespit edilirse düzeltme yayınlamayı düşünebilirler. Editörler, bulguları ve sonuçları geçersiz kılan büyük hatalar / ihlaller söz konusu olduğunda, makaleyi geri çekmeyi düşünmelidir. Yazarlar tarafından araştırma veya yayını kötüye kullanmaya yönelik olasılık söz konusu ise; bulguların güvenilir olmadığına ve yazarların kurumlarının olayı soruşturmadığına dair kanıtlar var veya olası soruşturma haksız veya sonuçsuz görünüyorsa, editörler endişe ifadesi yayınlamayı düşünmelidir. Düzeltme, geri çekme veya endişe ifadesi ile ilgili olarak COPE ve ICJME yönergeleri dikkate alınır.

Hakem Raporlarının Saklanması

SosyoTeknik makale inceleme sürecine ait tüm kayıtları arşivlemekte ve korumaktadır.

Öz ve Anahtar Kelimeler

Makaleler, elektronik aramayı kolaylaştırmak için 150-200 kelimelik özet ve 3-5 arası anahtar kelime içermelidir.

Yazarlık ve Katkıda Bulunma

Makale yayınlanmak üzere Dergiye gönderildikten sonra yazarlardan hiçbirinin ismi, tüm yazarların yazılı izni olmadan çıkarılamaz ve yeni bir isim eklenemez. Ayrıca yazar sırası değiştirilemez.

Anket ve Mülakata Dayanan Çalışmaların Yayını

SosyoTeknik Dergisi yayın kuralları gereğince, Etik Kurul İzni/yasal/özel izin gerektiren çalışmalarda, Etik Kurul İzninin nereden, hangi kapsam, hangi tarih ve sayı numarasında alındığını belirten ifadeyi, makalenin Dergiye sunulması esnasında makale içerisinde mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.

Tam Metinlere Erişim

SosyoTeknik açık erişimli bir dergidir. Okuyucular, kaydolmaksızın derginin tam metnine ulaşabilirler.

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

Etik İlkeler

SosyoTeknik dergisi, araştırma ve yayın etiği konusunda ulusal ve uluslararası standartlara bağlıdır. Basın Kanunu, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ile Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne uymaktadır. SosyoTeknik, Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME) tarafından yayınlanan Uluslararası Etik Yayıncılık İlkeleri'ni benimsemiştir. Ayrıca Türkiye Editörler Çalıştay Kararlarına da uymayı taahhüt eder.

SosyoTeknik dergisinde uygulanan yayın süreçleri, bilginin tarafsız ve saygın bir şekilde gelişimine ve dağıtımına temel teşkil etmektedir. Bu doğrultuda uygulanan süreçler, yazarların ve yazarları destekleyen kurumların çalışmalarının kalitesine doğrudan yansımaktadır. Hakemli çalışmalar bilimsel yöntemi somutlaştıran ve destekleyen çalışmalardır. Bu noktada sürecin bütün paydaşlarının (yazarlar, okuyucular ve araştırmacılar, yayıncı, hakemler ve editörler) etik ilkelere yönelik standartlara uyması önem taşımaktadır. SosyoTeknik Dergisi yayın etiği kapsamında tüm paydaşların aşağıdaki etik sorumlulukları taşımasını beklenmektedir:

- Makalelerde kullanılan verilerin manipüle edilmesi, çarpıtılması ve uydurma verilerin kullanılması gibi durumlar tespit edilirse, makale yazarının çalıştığı kuruma bu durum resmi yollardan bildirilecek ve makale reddedilecektir. SosyoTeknik Dergisi, editör ve/veya hakemler tarafından verilen dönütlere göre yazarlardan analiz sonuçlarına ilişkin çıktı dosyalarını isteme hakkına sahiptir.
- Tebliğden üretilen makalelerin değerlendirmeye alınabilmesi için yazarın makalesini, "Çalışmam, daha önce yayımlanmamıştır ve yayımlanmayacaktır." şeklinde ıslak imzalı taahhütname ile birlikte göndermesi gereklidir. Zira duplication/tekrar yayın/bilimsel yanıltma/çoklu yayın suçtur.
- TÜBİTAK Yayın Etik Kurulu'na göre tekrar yayın, aynı araştırma sonuçlarını birden fazla dergiye yayım için göndermek veya yayımlamaktır. Bir makale önceden değerlendirilmiş ve yayımlanmışsa bunun dışındaki yayımlar tekrar yayın sayılmaktadır.
- Yayına hazırlanan çalışma; kitap bölümü, yayımlanmamış tebliğ metni ile yüksek lisans veya doktora tezinden üretilmiş ise mutlaka çalışmanın ilk sayfasında Türkçe ve İngilizce olarak bu husus belirtilmelidir.

Yayın Politikası

•Araştırmanın sınırsız bir şekilde yayılması özellikle yazarlar, okuyucular ve fon sağlayanlar için önemlidir. SosyoTeknik Dergisinde yayımlanan makaleler, Creative Commons Atıf-Gayrı Ticari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı altında açık erişim olarak yayımlanır.

•SosyoTeknik Dergisi'nin web sayfasında yayında olan makaleler ve değerlendirme aşamasında olan makalelere ait gizli bilgiler sadece derginin belirtilen amaçları doğrultusunda kullanılacaktır; farklı herhangi bir amaç için veya diğer kişilerin kullanımına açılmayacaktır.

•SosyoTeknik Dergisi'ne gönderilen makalelerin tüm değerlendirme aşamalarında makale yazarları ile makaleyi değerlendiren hakem kimlikleri çift körleme ile gizlenmektedir. Makalelerin yayınlanması için iki olumlu hakem raporu gereklidir.

•SosyoTeknik Dergisi'ne sunulan çalışmaların inceleme ve yayın sürecinin 3 ayda tamamlanması öngörülmektedir. Ancak, editör veya hakemlerin yazar (lar)dan düzenleme yapmasını istediği ve yazar(lar)ın düzenlemeyi tamamladığı süre bu süreye dahil değildir. Yayımlanmış bir makalede düzeltme yapılamaz. Ancak yazar düzeltme talebinde bulunması durumunda düzeltme talebinden sonraki sayıda kısa bir düzeltme metni yayınlanabilir.

•SosyoTeknik Dergisinin Yayın Kuralları gereğince, yazarlardan makale gönderim ve yayın ücreti alınmamaktadır. Dergimizde makale gönderimi ücretsizdir.

•SosyoTeknik Dergisinin yayınlamış olduğu tüm makaleleri tam metin olarak, derginin içindekiler, kapak sayfası ve sayı tam dosyaları olarak DERGİPARK sistemi üzerinde arşivlenmekte ve tüm kullanıcıların erişimine sunulmaktadır.

•SosyoTeknik Dergisi herhangi bir reklam ve sponsorluk kabul etmemekte ve yayın sayfasında bunlara yer vermemektedir.

•SosyoTeknik dergisine gönderilen makaleler Yazar(lar) tarafından kişisel kullanıma açık olan iThenticate yazılımı ile kaynaklar hariç olmak üzere intihale karşı kontrol edilmektedir. Yapılan kontrollerde benzerlik oranının %20'nin altında olması ve tek kaynak benzerlik oranının %5'i geçmemesi gerekmektedir.

İLETİŞİM

Bize Ulaşın

Bizimle iletişime geçmenin en iyi yolu e-postadır.

Tüm editörlerin bireysel iletişim bilgileri mevcuttur ve Editor Kadrosu bulunabilir.

Editöryal Yetkili

Ad Soyad: Asst. Prof. Dr. Ayşegül Kaya

ORCID: 0000-0002-8696-3320

E-posta: aysegul.kaya@selcuk.edu.tr

Tel: 0 (332) 834 03 06

Adres: Selçuk University Kadınhanı Faik İçil Vocational School Tepebaşı Mh. Faik Ali İçil. Cad. Çevre yolu yanı, Kadınhanı

Şehir: Konya

Ülke: Türkiye

Posta Kodu: 42800

Etik Editörü

Ad Soyad: Ayşenur Şakalak

ORCID: 0000-0002-8420-4718

E-posta: aysenur.sakalak@selcuk.edu.tr

Adres: Selçuk University Kadınhanı Faik İçil Vocational School Tepebaşı Mh. Faik Ali İçil. Cad. Çevre yolu yanı, Kadınhanı/KONYA

Tel: 0 (332) 834 03 06

Şehir: Konya

Ülke: Türkiye

Posta Kodu: 42800

Yayınevi

Selçuk Üniversitesi Yayınları

ROR ID: <https://ror.org/045hgzm75>

ISNI: 0000 0001 2308 7215

Crossref: 501100007086

E-mail: yayinevi@selcuk.edu.tr

Tel: 0 (332) 223 80 00 / 0 (332) 223 80 01

Web: <https://yayinevi.selcuk.edu.tr>

Adres: Selçuk University Rectorate, Alaeddin Keykubat Campus, Akademi Mah. Yeni İstanbul Cad. No: 369 Selçuklu

Şehir: Konya

Ülke: Türkiye

Posta Kodu: 42130

İtiraz

Bilimsel içeriğini yanlış anladığımız için makalenizi reddettiğimizi düşünüyorsanız, lütfen sosyoteknik@selcuk.edu.tr adresinden editör ekibimize bir itiraz mesajı gönderin.

Şikâyet

Şikâyet, SosyoTeknik'in veya yazı işleri ekibimizin sorumluluğunda olan içerik, prosedürler veya politikalarla ilgili olmalıdır. Şikâyetler doğrudan sosyoteknik@selcuk.edu.tr adresine e-posta ile gönderilmelidir.

AIMS AND SCOPE

Aim

SosyoTeknik aims to contribute to science and related institutions and organizations through open access by publishing original, quality and scientifically significant studies presented by academics and researchers. Original articles evaluated by independent and double-blind referee application during the publication process of the journal are published online as open access. Submitted articles must be original works that have not been previously published or submitted for publication elsewhere. Studies submitted to the scope of the journal in accordance with the submission and spelling rules are primarily evaluated by the relevant editors in terms of format and field suitability. Articles that are suitable in terms of study subject, similarity rate and spelling rules are sent to at least two referees who are experts in their fields for scientific evaluation. The final decision regarding the publication of the article is made by the editor-in-chief, considering the evaluations of the editorial board and the comments of the referees. The Editorial Board of SosyoTeknik undertakes to comply with the criteria of the International Council of Medical Journal Editors (ICMJE), World Association of Medical Editors (WAME) and Committee on Publication Ethics (COPE).

Scope

SosyoTeknik is an academic journal that publishes original scientific studies in the social and technical fields, such as research and survey articles, reviews and short papers in the specified fields of study.

Subject Category:

Social Sciences: Business, Economics, Communication, International Relations, Public Administration, Social Issues, Urban Studies

Technical Sciences: Automation & Control Systems, Computer Science, Construction and Building Technology, Engineering, Remote Sensing

Field of Science: Social Sciences, Technology

Publication Language

Full Text Publication Language:

- Primary Language: Turkish
- Secondary Language: English

Content Written in Turkish and Latin Alphabet:

- Article Title: Turkish & English
- Author's Name: Turkish (in Latin Alphabet)
- Author's Address: Turkish & English (Latin Alphabet)
- Keywords: Turkish & English
- Bibliography: Turkish (in Latin Alphabet)

Full Text: Turkish (Latin Alphabet)

Content Written in English and Latin Alphabet:

- Article Title: Turkish & English
- Author's Name: Turkish (in Latin Alphabet)
- Author's Address: Turkish & English (Latin Alphabet)
- Keywords: Turkish & English
- Bibliography: English (Latin Alphabet)

Full Text: English (Latin Alphabet)

Manuscript Submissions and Publication Period

SosyoTeknik is a peer-reviewed scientific journal published twice a year in June and December. The articles to be sent must be original studies that are suitable for the purpose and scope of the journal. More than one article from an author in the same publication period is not accepted. Works submitted after the deadline will not be accepted. Original articles that have not been published before, that are not in the process of evaluation in another journal, and that are approved by all authors are evaluated.

Submitted articles must be in accordance with the purpose and scope of the journal. Manuscripts that are original, unpublished, and not in the process of evaluation in another journal, whose content and submission have been approved by each author, are accepted for evaluation.

Audience

The target audience of Selcuk University Journal of Social and Technical Research is academicians, experts, researchers, doctoral, master's and specialist students as well as people who are active in these fields. The journal aims to contribute to the dissemination of research and continuous development culture in academic and professional studies related to these fields.

Article Processing Charge

The publication of articles and the execution of article processes in the journal are free of charge. No processing or submission fee is charged under any other names (editorial processing charges, language editing charges, colour charges, submission charges, page charges, membership charges, print subscription charges, other supplementary charges). SosyoTeknik does not accept sponsorship or advertisements as part of its publication policies. Publisher covers all charges of the SosyoTeknik.

Originality of Manuscripts

SosyoTeknik does not publish material that has already appeared in full elsewhere.

Model of Peer Review

Double-blind peer review: After plagiarism control, eligible articles are evaluated by the editor-in-chief for originality, methodology, the importance of the subject covered, and compatibility with the scope of the journal. The editor ensures that the manuscripts go through a fair double-blind review and, if the article conforms to the formal principles, it submits the incoming paper for the evaluation of at least two referees from the country and abroad. Editors mediate all interactions between reviewers and authors.

The Best Practice of COPE

The copyrights of the studies published in Selcuk University Social and Technical Research Journal belong to their authors. The authors allow the intellectual work they sent to be published by Selcuk University Journal of Social and Technical Research under a Creative Commons Attribution-Non-commercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license.

Plagiarism Prevention

This journal checks for plagiarism in studies submitted for review: Pre-checked articles are scanned for plagiarism using iThenticate software. If plagiarism/self-plagiarism is detected, the authors are informed. If necessary, the editors can subject the article to plagiarism control at various stages of the evaluation or production process. High similarity rates can cause an article to be rejected before or even after it is accepted. This rate is expected to be less than 20%.

Correction, Retraction, Expression of Concern

Editors may consider issuing a correction if minor errors are detected in the published article that do not affect the findings, comments, and conclusions. Editors should consider retracting the article in case of major errors/violations that invalidate the findings and conclusions. If there is a possibility of misuse of research or publication by the authors; If there is evidence that the findings are unreliable and that the authors' institutions did not investigate the incident, or if the potential investigation seems unfair or inconclusive, editors should consider issuing a statement of concern. The COPE and ICJME guidelines are considered regarding correction, withdrawal, or expression of concern.

Record of all peer-review process records

SosyoTeknik, takes its duties of guardianship over the scholarly record extremely seriously.

Abstract and Keywords

Submitted manuscripts should contain 150-200-word abstracts and 3-5 keywords To facilitate electronic search.

Authorship and Contributorship

After manuscript is submit to the Journal, the name of any of the authors cannot be deleted from the list of authors without the written consent of all authors, a new name cannot be added as an author, and the order of authors cannot be changed.

Publication of research that involve human subjects (i.e., surveys and interviews)

In accordance with the publication rules of SosyoTeknik the statement indicating where, in which scope, date and issue number the Ethics Committee Permission was obtained in studies requiring Ethics Committee Permission / legal / special permission, must be stated in the article at the time of submission of the article to the Journal.

Access to the full text

SosyoTeknik is open access journal. Readers can access to the full text of the journal without requiring registration.

ETHICAL PRINCIPLES AND PUBLICATION POLICY

Ethical Principles

SosyoTeknik adheres to national and international standards on research and publication ethics. It complies with Press Law, Intellectual and Artistic Works Law and Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive. SosyoTeknik has adopted the International Ethical Publishing Principles published by Committee on Publication Ethics (COPE), Directory of Open Access Journals (DOAJ), Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) ve World Association of Medical Editors (WAME). It also undertakes to comply with the Decisions of the Turkey Editors' Workshop.

The publication processes implemented in the SosyoTeknik are the basis for the development and distribution of information in an impartial and respectful manner. The processes implemented in this direction are directly reflected in the quality of the work of the authors and the institutions that support the authors. Peer-reviewed studies are studies that embody and support the scientific method. At this point, it is important that all stakeholders of the process (authors, readers and researchers, publisher, referees and editors) comply with the standards for ethical principles. Within the scope of publication ethics of the SosyoTeknik, all stakeholders are expected to bear the following ethical responsibilities:

- If situations such as manipulating, distorting and using fabricated data used in the articles are detected, this situation will be reported to the institution where the article author works, and the article will be rejected. SosyoTeknik has the right to request the output files of the analysis results from the authors according to the feedback given by the editor and/or referees.
- In order for the articles produced from the paper to be evaluated, the author must send the article with a wet signed undertaking stating "My work has not been published before and will not be published." Because duplication/republishing/scientific deception/multi-publishing is a crime.
- Study prepared for publication if the book chapter is produced from an unpublished paper text and a master's or doctoral thesis, this matter must be stated in Turkish and English on the first page of the study.

Publication Policy

The unrestricted dissemination of research is especially important to authors, readers, and funders. Articles published in SosyoTeknik are published as open access under a Creative Commons Attribution-Non-commercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) license.

- The articles published on the website of the SosyoTeknik and the confidential information of the articles under evaluation will only be used for the stated purposes of the journal; It will not be made available for any other purpose or use by other persons.
- In all evaluation stages of the articles sent to the SosyoTeknik, the identities of the article authors and the referees who evaluated the article are hidden by double blinding. Two positive referee reports are required for the articles to be published.

- It is anticipated that the review and publication process of the studies submitted to the SosyoTeknik will be completed in 3 months. However, the period during which the editor or referees ask the author(s) to edit, and the author(s) completes the editing is not included in this period. A published article cannot be edited. However, if the author requests a correction, a short correction text can be published in the issue after the correction request.
- In accordance with the Publication Rules of the SosyoTeknik no article submission or publication fee is charged from the authors. Submission of articles in our journal is free of charge.
- All the articles published by the SosyoTeknik are archived on the DERGİPARK system as full text, the contents of the journal, the cover page and the full issue files, and are made available to all users.
- SosyoTeknik does not accept any advertisements and sponsorships and does not include them on the publication page.
- The articles sent to the SosyoTeknik are checked against plagiarism by the Author(s) with the iThenticate software, which is open for personal use, excluding the sources. In the controls, the similarity rate should be below 20% and the single source similarity rate should not exceed 5%.
- In accordance with the publication rules of SosyoTeknik, the statement indicating where, in which scope, date and issue number the Ethics Committee Permission was obtained in studies requiring Ethics Committee Permission / legal / special permission, must be stated in the article at the time of submission of the article to the Journal.

CONTACT

Contact us

The best way to contact us is by email.

Individual contact details are available for most staff members and can be found using our Editorial Staff list.

The Main Publishing Contact

Name Surname: Asst. Prof. Dr. Ayşegül Kaya

ORCID: 0000-0002-8696-3320

E-mail: aysegul.kaya@selcuk.edu.tr

Phone: 0 (332) 834 03 06

Address: Selçuk University Kadınhanı Faik İçil Vocational School Tepebaşı Mh. Faik Ali İçil. Cad. Çevre yolu yanı, Kadınhanı

City: Konya

Country: Türkiye

Postal Code: 42800

Ethical Editor

Name Surname: Ayşenur Şakalak

ORCID: 0000-0002-8420-4718

Address: Selçuk University Kadınhanı Faik İçil Vocational School Tepebaşı Mh. Faik Ali İçil. Cad. Çevre yolu yanı, Kadınhanı/KONYA

Phone: 0 (332) 834 03 06

City: Konya

Country: Türkiye

Postal Code: 42800

Publisher

Selcuk University Press

ROR ID: <https://ror.org/045hgzm75>

ISNI: 0000 0001 2308 7215

Crossref: 501100007086

E-mail: yayinevi@selcuk.edu.tr

Tel: 0 (332) 223 80 00 / 0 (332) 223 80 01

Web: <https://yayinevi.selcuk.edu.tr>

Address: Selcuk University Rectorate, Alaeddin Keykubat Campus, Akademi Mah. Yeni İstanbul Cad. No: 369 Selcuklu

City: Konya

Country: Türkiye

Postal Code: 42130

Appeal

If you believe we have rejected your article wrongly, perhaps because we have misunderstood its scientific content, please submit an appeal (rebuttal) letter to our editorial team at sosyoteknik@selcuk.edu.tr

Complaint

The complaint must relate to content, procedures, or policies that are the responsibility of SosyoTeknik or our editorial staff. Complaints should be directly emailed to sosyoteknik@selcuk.edu.tr and will be dealt with confidentially.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

Yıl/Year 2024- Sayı/Issue 23

İÇİNDEKİLER

Jenerik Generic	I
Yayın İlkeleri Publication Principles	VI
Gamze YALÇIN, Savaş BAYRAM Üstyapı Projelerinin Kritik Yol Segmentleri (CPS) ve Kritik Yol Metodu (CPM) ile Çizelgelenmesi: Bir Vaka Çalışması	1-20
Erhan TECİM, Fatmanur TEKELİ, İbrahim KEŞ Yaşam Memnuniyetine Bağlı Olarak Göçmen Algısının Sosyolojik Analizi	21-34

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ

**Üstyapı Projelerinin Kritik Yol Segmentleri (CPS) ve Kritik Yol Metodu (CPM)
ile Çizelgelenmesi: Bir Vaka Çalışması**

**Gamze YALÇIN^a , Savaş BAYRAM^{b,*} **

^aErciyes Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği (Doktora), Kayseri, Türkiye
yalcin.gamze@gmail.com, ROR ID: <https://ror.org/047g8vk19>

^bErciyes Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Kayseri, Türkiye
sbayram@erciyes.edu.tr, ROR ID: <https://ror.org/047g8vk19>

Öz

Bir inşaat projesinin başarısı, uygulanan çizelgeleme yöntemine ve ne kadar iyi bir şekilde yürütüldüğüne bağlıdır. Planlama ve çizelgeleme teknikleri, başarılı projelerin gerçekleştirilmesi için çok önemlidir. Geleneksel kritik yol yöntemi (CPM), inşaat projelerinin çizelgelenmesi için yaygın olarak kullanılmasına rağmen bazı dezavantajlara sahiptir. Bu çalışmada, Nisan 2021’de başlayan ve Temmuz 2022’de tamamlanan Kayseri ilindeki bir konut projesine, her bir faaliyetin süresini ayrı zaman segmentlerine ayırarak daha ince bir ayrıntı düzeyine sahip kritik yol segmentleri (CPS) olarak adlandırılan bir teknik uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar CPM ile karşılaştırılmıştır. CPS’in CPM’e alternatif bir çizelgeleme aracı olup olamayacağı da değerlendirilmiştir. Literatürde CPS tabanlı çalışmaların sayısı sınırlıdır. Ayrıca yapılan çalışmalarda planlama aşaması dikkate alınmış, fiili aşama dikkate alınmamıştır. Bu nedenle bu çalışmada CPM ve CPS kullanılarak oluşturulan çizelgeler planlanan ve gerçekleşen aşamalar için değerlendirilmiştir. Sonuçlar, bireysel olarak CPS’in ağ gösterimini basitleştirme ve kritik yolu doğru bir şekilde tanımlama yeteneğini kısmen de olsa göstermiştir. Ancak CPM ile kıyaslandığında, kayda değer bir avantaj sunmadığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, CPS, kısmen kritik faaliyetlerde anormal bolluklar ortaya çıkarmıştır.

Anahtar Kelimeler

İnşaat Sektörü, Proje Yönetimi, Çizelgeleme, CPM, CPS

Atıf Bilgisi

Yalçın, G. ve Bayram, S. (2024), Üstyapı Projelerinin Kritik Yol Segmentleri (CPS) ve Kritik Yol Yöntemi (CPM) ile Çizelgelenmesi: Bir Vaka Çalışması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, 23, 1-20.

<http://dx.doi.org/10.59768/sustad.2024.10>

Makale Türü	Araştırma Makalesi
Geliş Tarihi	23.11.2023
Kabul Tarihi	22.04.2024
Yayın Tarihi	26.06.2024
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme *Bu çalışma Doç. Dr. Savaş BAYRAM danışmanlığında yürütülmekte olan doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır.
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – iThenticate
Etik Bildirim	sosyoteknik@selcuk.edu.tr
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı ve Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Scheduling Superstructure Projects with Critical Path Segments (CPS) and Critical Path Method (CPM): A Case Study

Gamze YALÇIN^a , Savaş BAYRAM^{b,*}

^aErciyes University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Kayseri, Türkiye
yalcinnn.gamze@gmail.com, ROR ID: <https://ror.org/047g8vk19>

^bErciyes University, Faculty of Engineering, Department of Civil Engineering, Kayseri, Türkiye
sbayram@erciyes.edu.tr, ROR ID: <https://ror.org/047g8vk19>

Abstract

The success of a construction project depends on the scheduling method applied and how well it is executed. Planning and scheduling techniques are essential to the delivery of successful projects. The traditional critical path method (CPM), although widely used for scheduling construction projects, has some disadvantages. In this study, a technique known as critical path segments (CPS), which divides the duration of each activity into distinct time segments and has a finer level of detail, was applied to a housing project in Kayseri province of Türkiye. The project was started in April 2021 and was completed in July 2022. The obtained results were compared with CPM. It was also evaluated whether CPS can be an alternative scheduling tool to CPM. The number of CPS-based studies is limited in the literature. Moreover, in the studies conducted, the planning phase was considered, and the actual phase was not considered. Therefore, this study evaluates the schedules created using CPM and CPS for planned and actual phases. The results demonstrated CPS's ability to simplify network representation and accurately identify the critical path individually. However, when compared to CPM, it was found no significant advantage. Moreover, abnormal floats were observed for partially critical activities for CPS.

Keywords

Construction Industry, Project Management, Scheduling, CPM, CPS

Citation

Yalçın, G. and Bayram, S. (2024), Scheduling Superstructure Projects with Critical Path Segments and Critical Path Method: A Case Study. *Selcuk University the Journal of Social and Technical Researches*, 23, 1-20.

<http://dx.doi.org/10.59768/sustad.2024.10>

Article Type	Research Article
Date of Submission	23.11.2023
Date of Acceptance	22.04.2024
Date of Publication	26.06.2024
Peer-Review	Double anonymized - Two External *This paper is based on the doctoral thesis being carried out under the supervision of Assoc. Prof. Dr. Savaş BAYRAM.
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited.
Plagiarism Checks	Yes - iThenticate
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	sosyoteknik@selcuk.edu.tr
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Introduction

The construction industry is one of the leading sectors of the world economy and is of great importance for the economy, especially in developing countries (Gurcanli, Mahcicek, Serpel & Attia, 2021). The creation of numerous direct and indirect jobs as well as the fact that it has an impact on many other industries that produce goods, equipment, and services in the production process make the construction industry a well-known major contributor to the economic and social development of a nation. In both periods of economic expansion and contraction, it is frequently one of the first industries to offer a snapshot of a region's financial health (Paz, Lafayette & Sobral, 2020). The construction industry, which accounts for around 30% of the gross domestic product (GDP) and employs around 1.5 million people, plays a crucial role in the economic development of Turkiye (Bayram, 2017). The Turkish construction industry has been undertaking an increasing amount of international contracts in recent years (Bilgin, Bilgin, Dikmen & Birgonul, 2019). Recently in August 2022, in the "Top 250 International Contractors" list released by "Engineering News Record", one of the leading publications in the industry, Turkiye is ranked second after China with 42 companies. The construction industry is more challenging than others due to its unique nature, the uniqueness of each project, the coexistence of many disciplines, the time, cost, and quality constraints of projects, and the high risk involved (Elbeltagi, 2009). Additionally, Eshtehardian et al. (2009) note that the environment in which construction projects are frequently carried out is typically unpredictable. Examples include changing weather and site conditions, equipment issues, delayed material deliveries, low labor productivity, etc. Several objectives need to be pursued to achieve a well-executed project (Elbeltagi, Ammar, Haytham & Kassab, 2016; Panwar & Jha, 2019). Cost and schedule are two essential objectives that need to be quantified and sustained (El-kholy, 2013). In order to successfully finish a project, an ideal balance between these goals must be struck.

Schedules are important management tools for building projects. The start date, length, end date, and resource requirements for each activity or production within the project are determined by the project schedule. The project team may deploy resources to the incorrect locations at the incorrect times as a result of scheduling errors, and/or the project manager may be unable to determine if the project is on or off schedule (Ackley, Baker & Lowe, 2007). When faced with problems, scheduling helps project managers reorganize project tasks and resources to meet key objectives such as time, cost, and quality under resource and budget constraints (Menesi, 2010). The planning phase of a construction project focuses on creating the logic for how the project will be built, whereas scheduling entails integrating the plan with a calendar or a specific time frame (Hinze, 2012).

Scheduling is an important management tool in the construction industry. Project scheduling, also known as project time management, involves the processes required to manage the timely completion of projects. According to the PMBOK (2017), these processes can be broken down into six categories: planning schedule management, identifying activities, sequencing activities, estimating activity durations, developing the schedule, and controlling the schedule. When it comes to construction management, scheduling entails figuring out the deliverables, milestones, and dependencies between various tasks for a certain project (Nouban & Ghaboun, 2017). Project managers traditionally use management tools such as the Gantt chart (Bar chart), and the Critical Path Method (CPM) to determine the interrelationship of activities, the overall project duration, and the redundancy of activities. Such data provides important information on critical and non-critical activities as well as the degree of flexibility with respect to the project schedule. Moreover, although these techniques have been used by project managers for many years in planning, scheduling, and project control, projects are not realized according to the planned Schedule (Wagh, 2017).

1. Previous Studies

Few studies have focused on developing a model called CPS to overcome the disadvantages of the traditional CPM. In a pioneering study, Menesi (2010) aimed to develop an innovative scheduling model, CPS, which eliminates the existing CPM disadvantages. He stated that the proposed CPS model will overcome scheduling constraints such as project deadlines, resource constraints, corrective actions during construction, and accurate scheduling analysis during and/or after construction. It was also stated that by using different optimization techniques such as simulated annealing, ant colony optimization, and genetic algorithms, the results and processing time can be compared to find the most appropriate technique to be used in future research with CPS. The article published as a follow-up to this doctoral thesis, Hegazy and Menesi (2010)

stated that the CPM is useful for scheduling construction projects but has serious drawbacks that have prevented decades of practice and research from using it as a decision support tool. Therefore, they proposed a new more elaborate CPS mechanism by dividing the duration of each activity into separate time segments. According to the claim, CPS would support planning, corrective action, and schedule analysis decisions by assisting project managers in creating trustworthy schedules that more accurately reflect reality.

Hegazy and Menesi (2012) stated that the CPM is useful for project planning, but in the case of complex schedules, variable calculation errors limit its potential for decision support during project control. In this study, they used a small case to demonstrate the CPS technique for project control. It was stated that the CPS will assist project managers in preparing more reliable schedules for planning, corrective action, and timeline analysis decisions. Tang and Mukherjee (2012) aimed to identify critical changes in activities in the construction process. They combined the CPS technique and interactive simulation to capture changes in the criticality of activity and used the CPS technique to plan and simulate a highway reconstruction project. They proved by comparing planned and simulated critical activities that the production-based scheduling method is more capable of capturing criticality changes than the time-based scheduling method. Wagh (2017) stated that although management tools such as CPM and Gantt chart have been used for many years, they are insufficient for project tracking, monitoring, and reviewing projects. This study presented the CPS technique, which allows project schedules to be tracked, monitored, and reviewed on a daily basis rather than periodically. It was also mentioned that CPS will help achieve a better level of control over projects with better visualization, optimization, and decision support to ensure project success. Aboelmagd (2020) stated the disadvantages of CPM and discussed the CPS approach. To focus on the shortcomings of CPM, he examined case studies and demonstrated the calculations and analysis of the CPS technique. He stated that CPS is a beneficial tool that can be extensively studied by future researchers.

This study is an attempt to compare the performances of CPM and CPS for both planning and actual phases of a residential construction project, and to evaluate whether CPS can be used as an alternative promising scheduling tool to CPM.

2. Time-Oriented Problem Solving Methods

The use of rational planning and scheduling methods is one of the keys to ensuring the successful completion of a project (Zhang & Zou, 2015). There are various methods and techniques commonly used in scheduling construction projects. These methods can be categorized into three groups: classical methods, modifications of classical methods, and soft computing methods. The main topics of this study, CPM, which belongs to the group of classical methods, and CPS, which belongs to the group of modifications of classical methods, are discussed in more detail.

2.1. Critical Path Method (CPM)

Traditional network scheduling methods are used for scheduling and monitoring projects. The CPM, as a network scheduling method, was developed by James E. Kelley and Morgan R. Walker in the late 1950s (Kelley & Walker, 1959; Hinze, 2012). However, scientific studies on the use of CPM in the construction industry are limited (Taner, Parlak Biçer & Bayram, 2020). In order to achieve the best project completion time, CPM is a technique for allocating tasks based on priorities (Prakash & Vidjeapriya, 2020). CPM has remained unchanged for decades of use in the fields of scheduling and control of construction projects. It provides an easy calculation for creating a project schedule and evaluating the criticality of activities using the concepts of float and critical path, with a focus on time. The information obtained from the schedule informs the project managers about the criticality of the activities. CPM also allows them to plan in advance how to manage the project effectively (Zhang & Zou, 2015). Despite their extensive use, traditional network scheduling methods also have some shortcomings. Some of the disadvantages of CPM are as follows:

- Inaccurate schedule calculations arise because the abundances and critical path are inaccurate due to the widespread use of leading and lagging (Wickwire & Ockman, 2000) and because multiple calendars complicate the analysis of critical paths and abundances (Scavino, 2003).
- Due to their complexity, it is difficult to study project networks with a large number of activity relationships (e.g. start-to-finish and finish-to-finish with negative delays) using CPM (Lu & Lam, 2008; Mohamed 2018).
- There is no mechanism in CPM to react to parallel execution, resource loading, or even real progress barriers (Lowsley and Linnett 2006; Mohamed 2018).

- CPM does not guarantee continuity of work, which can lead to idle working teams (Adeli & Karim, 2001).
- Multi-team strategies are difficult to implement, and CPM is not suitable for monitoring the progress of a project (Adeli & Karim, 2001).

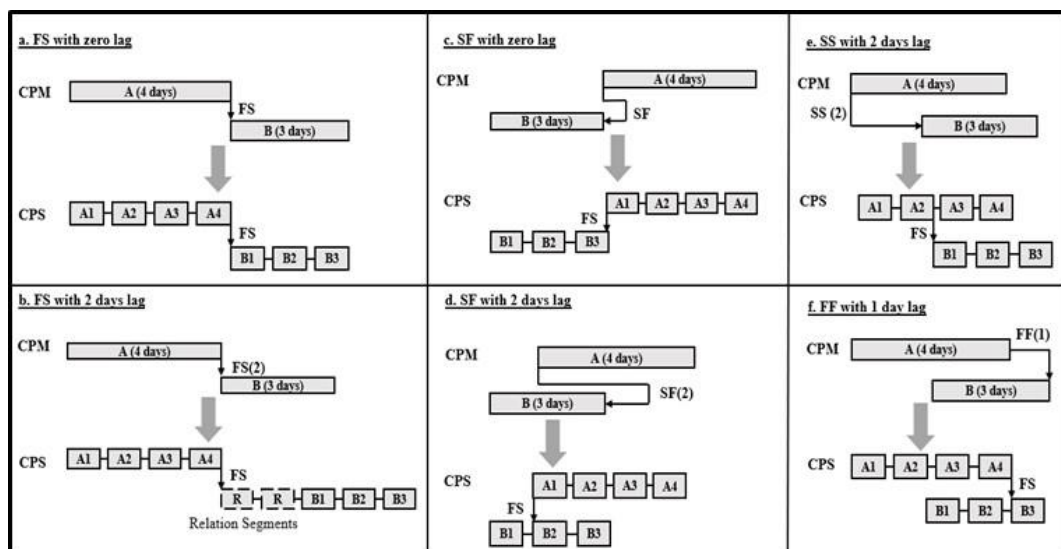
Therefore, these circumstances prevent the CPM from being used as a decision-support tool for corrective actions and forensic analysis required during project control (Hegazy & Menesi, 2012).

2.2. Critical Path Segments (CPS)

Although the equations for CPM are easy to understand, CPM-based scheduling is a difficult procedure. The CPM network may have intricate relationships at the planning stage, which makes scheduling more difficult. Additionally, the CPM algorithm lacks a formulation to take into consideration a project's many limitations, including as timelines and resource constraints. It is extremely harder to use CPM in the construction process. The bulk of as-built schedules are exceedingly challenging to analyze because they contain so many complicated relationships, execution events, resource issues, revisions, and delays. Because of this issue, CPM cannot be used as a decision support tool for forensic investigation and necessary remedial measures during project control. When using complex network relationships (end-end, start-start, and start-end), a restricted amount of resources, or numerous resource schedules, CPM can suffer from inaccuracies in total float computations (Mubarak, 2019).

To overcome the disadvantages of traditional scheduling techniques like CPM, Hegazy and Menesi (2010) developed the CPS method, which segments the duration of an activity to enable micro-scheduling. In this technique, each activity is divided into separate time segments to accurately identify all critical path floats, better allocate limited resources, avoid multiple schedule problems, and accurately analyze project delays (Menesi & Hegazy, 2011). CPS facilitates accurate chart analysis by simplifying complex relationships and avoiding potential leading and waiting. It is even stated that CPS will provide project managers with reliable schedules that better reflect reality and provide better support for planning, corrective action, and schedule analysis decisions (Joshi and Patil, 2015). However, the CPS method was less popular than classical work scheduling methods because it was introduced relatively recently, in 2010, and has not been the subject of sufficient studies.

CPS displays each activity as a series of discrete time segments that together make up the activity's overall duration, as opposed to the conventional portrayal of each activity as a continuous block of time (Wagh, 2017; Mubarak, 2019). It allows any complex logical relation (SS, FF) to be directly transformed into a simple FS relation the latencies that cause redundancy computation problems in traditional CPM (Hegazy & Menesi, 2010). As a result, all network calculations become significantly easier to understand and perform (Hegazy & Menesi, 2012).

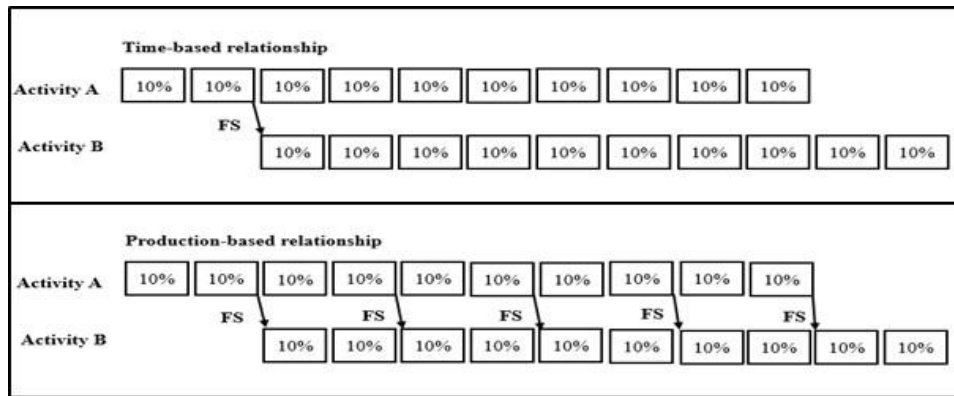

Figure 1. Representation of activity relationships in the CPS method. FS: Finish-to-start, SF: Start-to-finish, SS: Start-to-start, and FF: Finish-to-finish [Menesi,2010; Hegazy & Menesi, 2010].

Figure 1 illustrates how easily SS and FF links can be transformed into FS ones. Lag times, a major cause of computational issues in classical CPM, are also unnecessary (Menesi, 2010). Figure 1's caption describes the identified relationships.

- (1) When there is zero lag time between the predecessor activity's last time segment and the successor activity's initial time segment, an FS relationship is established (Figure 1a).
- (2) Period segments known as start-delay or relation segments are formed when an FS relationship has a lag period. These time intervals are equivalent in number to the lag time. These are connected to the successor's first-time segment. The end time segment of the predecessor activity and the beginning of the successor activity are then connected by an FS relationship (Figure 1b).
- (3) When there is no lag time between the initial time segment of the predecessor action and the last time segment of the successor activity, an FS relationship is established (Figure 1c).
- (4) A FS relationship is established between the first-time segment of the predecessor activity and the time segment number (L) counted from the end of the successor activity in the case of an SF relationship with a lag time (L) (Figure 1d).
- (5) A FS relationship is established between the time segment number (L) of the predecessor activity and the first-time segment of the successor activity in the case of an SS relationship with a lag time (L) (Figure 1e).
- (6) When an FF connection has a lag time (L), an FS relationship is formed between the final time segment of the predecessor activity and the number of time segments (L) counting backward from the conclusion of the successor activity (Figure 1f).

In addition to being time-based, the CPS can also be characterized as production-based in the relationship between activities. For example, the CPS allows the project manager to specify that every 20% of activity A is followed by 20% of activity B, rather than specifying that activity B can start two days after activity A starts, as seen in Figure 2.

Figure 2. Time-based and production-based relationships in CPS [Menesi,2010; Hegazy & Menesi, 2010]

CPS uses a daily CPM analysis instead of an activity-based CPM analysis. Therefore, CPS also facilitates the daily monitoring of resources (Menesi, 2010).

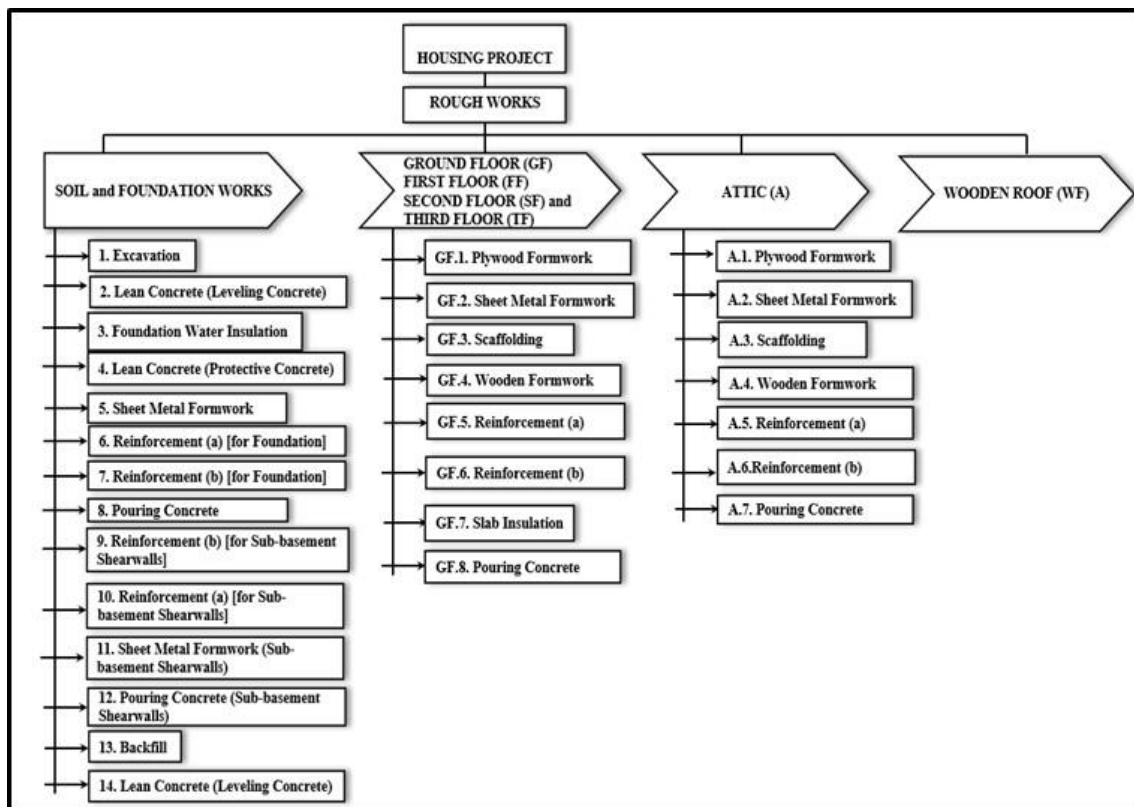
3. Case Study and Discussion

This section presents CPM and CPS scheduling processes for both the planning and actual phases of a housing project, which started on April 2021 and was completed in July 2022. The housing project was completed in the Develi district of Kayseri province, Türkiye. The project consisted of four floors and 12 flats, as seen in Figure 3. The total construction area was 1,749.66 square meters. The data of the housing project, reported in the master thesis of Ayyarkın (2022) were used. It is a fact that it is difficult to access the data realized at the construction sites in Türkiye. The main reason for this is the lack of attention paid to the construction site books and/or reluctance to share.

Figure 3. The completed south facade of the housing project

A total of 38 activities were analyzed, 25 of which were fine works and 13 were rough works. The activity durations determined according to the Turkish Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change data and the actual activity durations obtained during construction at the construction site were used. To create a work schedule with CPM and CPS for the productions with known activity durations, rough and fine works were detailed under work breakdown structures (WBS) as seen in Figure 4 and 5. Microsoft Office Project Professional 2007 (MS Project) software was used to define the activities and their details. The work schedule of the housing construction was created by taking into account criteria such as religious and national holidays, days that cannot be worked due to weather conditions, etc.

Figure 4. Work breakdown structure for rough works

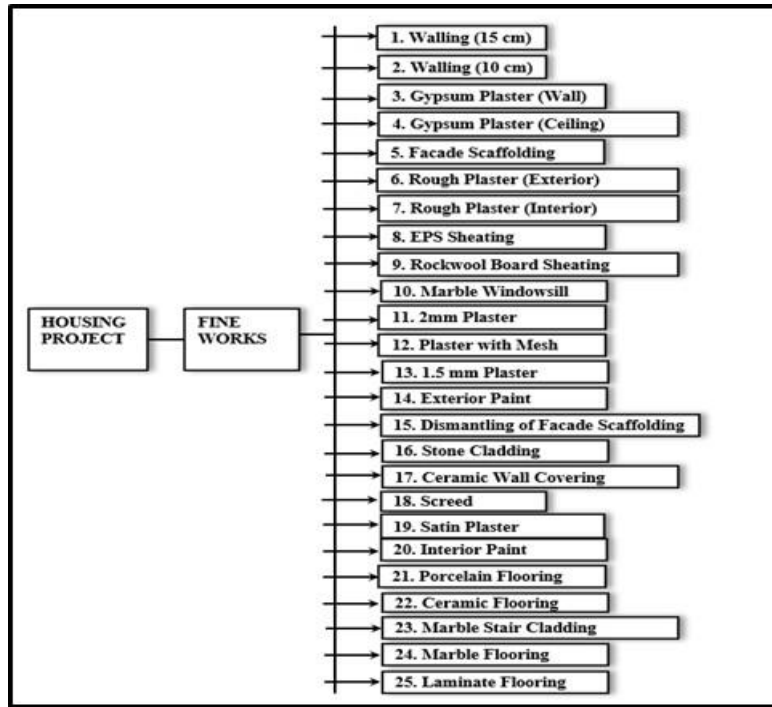

Figure 5. Work breakdown structure for fine works

3.1. The Principal Advantages of CPS

The work schedules that are created demonstrate how CPS may give greater representation and analysis than typical CPM, with one example being the ability to specify the critical path in more depth and another being the display of schedule-related faults.

3.1.1. The Ability to Define the Critical Path More Detailed

A more accurate critical path can be produced by using the CPS to partially define criticality in activities (Menesi, 2010). As shown in Figure 6 and 7, the project's work schedules were made using CPM and CPS. The crucial path is displayed on the MS Project chart, which highlights the actions in red. Each time segment in the CPS representation, as shown in Figure 7, represents its own MS Project activity. Without employing delays, CPS just depicts the linkages between activities as FS relationships. Although the program is difficult to use for CPS representation, it clearly demonstrates that only the first six days of the sheet metal formwork activity in Figure 7 are crucial rather than the entire activity. Figure 7 also demonstrates that delays and start-to-start (SS), start-to-finish (SF), and finish-to-finish (FF) interactions are not necessary to represent CPS using simply finish-to-start (FS) relationships.

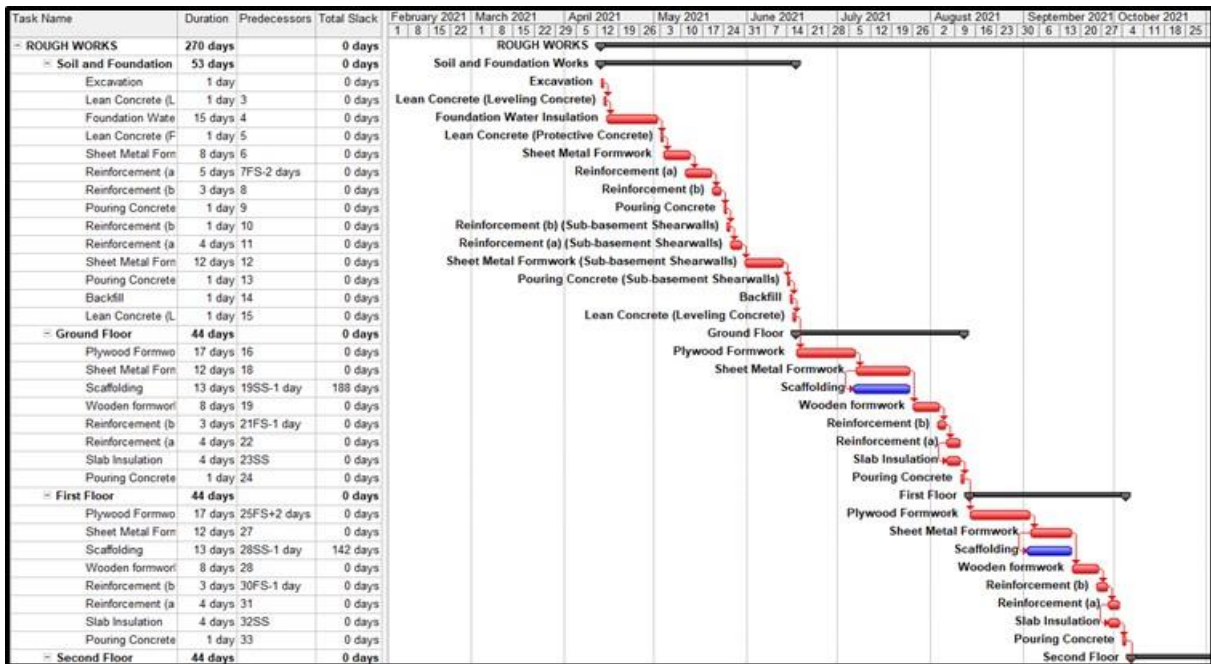

Figure 6. CPM work schedule of the housing project

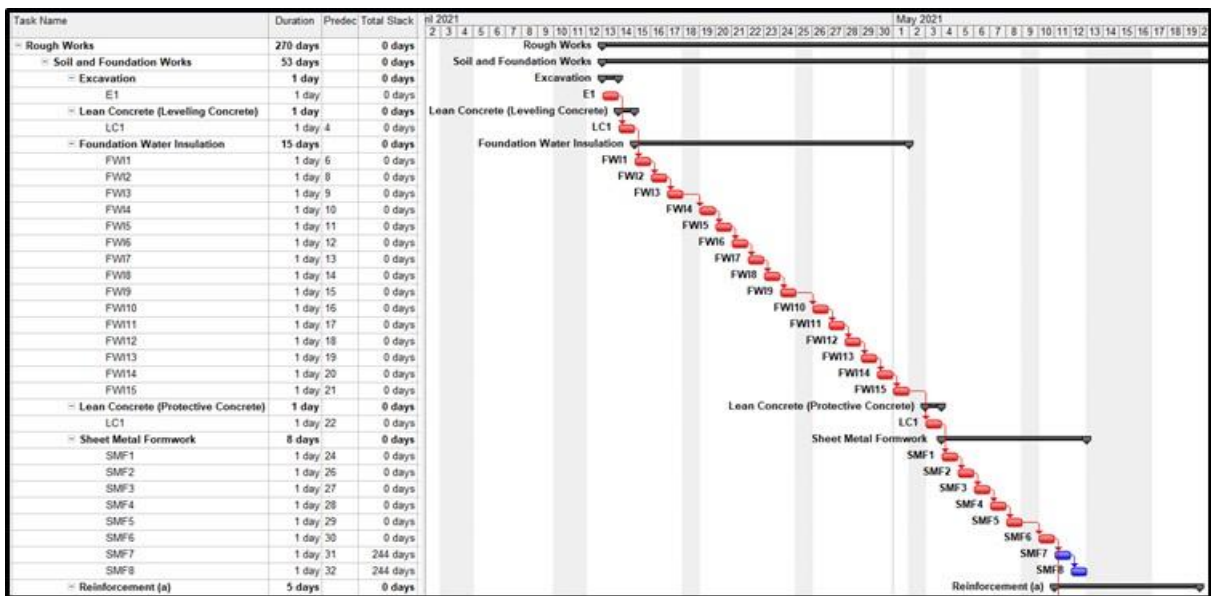

Figure 7. CPS work schedule of the housing project

3.1.2. Display of Calendar-Related Errors

In MS Project software, the ‘1.5 mm plaster’ activity within the scope of CPM includes days that are not suitable for working according to weather conditions, and in this case, the activity duration cannot be seen correctly, as seen in Figure 8. When the activity is simulated in MS Project using CPS, it can be seen that no work is done for the ‘1.5 mm plaster’ activity on non-working days, as seen in Figure 9.

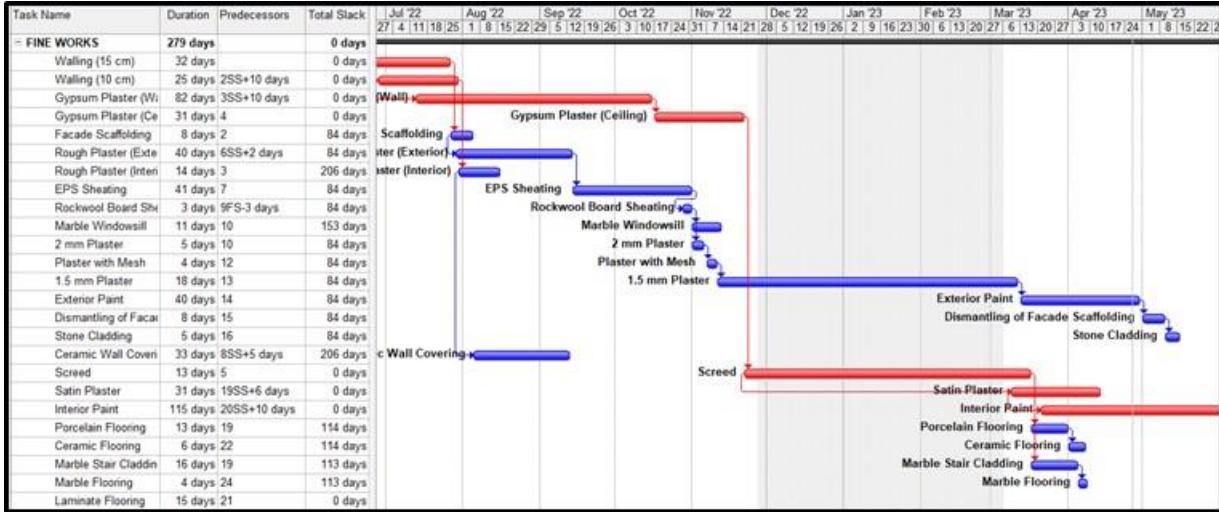

Figure 8. Incorrect Display of Non-Working Days via CPM

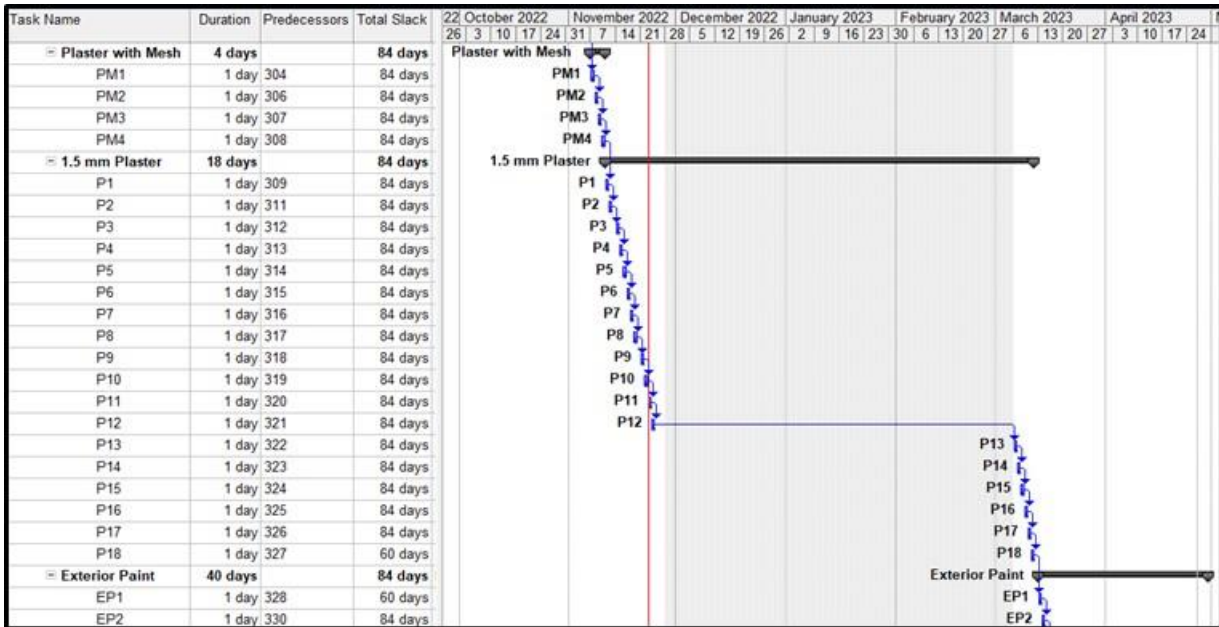

Figure 9. Correct Display of Non-Working Days via CPS

3.2. The Principal Disadvantages of CPS

3.2.1. Increase in the Number of Activities

In defining activities under the CPS approach, it is necessary to create time segments equal to the sum of activity durations. This constitutes a disadvantage in terms of number. While defining the activities within the scope of the work schedule prepared in MS Project for the planned fine works of the project; a total of 26 lines were used for CPM, while 639 lines were used for CPS. For the planned rough works, a total of 61 lines were used for CPM, while 409 lines were used for CPS. For large-scale construction projects, it is therefore impractical to convert activities into time segments.

3.2.2. Dummy Activity-like Start Delay and Relation Segment Usage

A dummy activity is an activity with a duration of zero that represents a logical connection between network pathways rather than a real task to be performed (Li, Zheng & Zhu, 2023). However, some dummy activities do not fit this definition. For example, a building project may require waiting while the concrete is curing. No real work is being done and the use of a dummy activity can make the network logically correct. But the

time it takes for the concrete to cure is of course important and this activity must be given a deadline. This kind of activity is called “real-time dummies” (Carson, Oakander & Relyea, 2014).

In the CPS scheduling technique, in order to transform the relationships between activities into FS relationships, it is necessary to add dummy activity-like activities that represent the logical link. For example, in the case of FS with lag time, “start-lag time segments” or “relation segments” (e.g. start delay) should be added at the beginning of the successor activity. The number of relation segments is equal to the lag time, and the last time segment of the predecessor activity is associated with the first relation segment of the successor activity. Once the project has started, activity progress may be interrupted by uncertain events, such as weather and unforeseen geological conditions that can change the relationships between activities. Therefore, dummy activities can be used to identify such situations. Changes sometimes force non-critical activities to become critical, and vice versa. Moreover, critical path changes in the schedule can significantly affect the resource allocation plan (Tang & Mukherjee, 2012).

3.2.3. Emergence of Abnormal Floats in Partially Critical Activities

As a result of the preparation of the work schedule of the housing project using the CPS method in the MS Project, abnormal floats in partially critical activities have emerged. This situation can be observed in Tables 1, 3 for the planning phase and 2, 4 for the actual phase, with the results of CPM.

Table 1. The results of CPM and CPS for the planning phase (Rough works)

ID	CPM		CPS		Explanation
	Number of Critical Days	Total Float	Number of Critical Days	Total Float	
1	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
2	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
3	15 days	0	15 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
4	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
5	8 days	0	First 6 days	0/244	CPS determines the critical path in more detail.
6	5 days	0	5 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
7	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
9	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
10	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
11	12 days	0	12 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
12	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
13	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
14	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF1	17 days	0	17 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF2	12 days	0	12 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF3	—	188	—	188	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF4	8 days	0	First 7 days	0/180	CPS determines the critical path in more detail.
GF5	4 days	0	—	174	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
GF6	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF7	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF1	17 days	0	17 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF2	12 days	0	12 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF3	—	142	—	142	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF4	8 days	0	First 7 days	0/134	CPS determines the critical path in more detail.
FF5	4 days	0	—	128	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
FF6	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF7	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF1	17 days	0	17 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF2	12 days	0	12 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF3	—	96	—	96	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF4	8 days	0	First 7 days	0/88	CPS determines the critical path in more detail.
SF5	4 days	0	—	82	The difference can be associated with the micro-level

SF6	3 days	0	3 days	0	computation of the CPS approach.
SF7	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF1	17 days	0	17 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF2	12 days	0	12 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF3	—	50	—	50	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF4	10 days	0	First 9days	0/40	CPS determines the critical path in more detail.
TF5	4 days	0	—	34	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
TF6	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF7	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A1	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A2	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A3	—	26	—	26	The same result was obtained for CPM and CPS.
A4	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A5	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A6	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
WR	20 days	0	20 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.

Table 2. The results of CPM and CPS for the actual phase (Rough works)

ID	CPM		CPS		Explanation
	Number of Critical Days	Total Float	Number of Critical Days	Total Float	
1	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
2	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
3	5 days	0	5 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
4	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
5[SMF1]	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[SMF2]	1 day	0	—	102	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
6[R1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[R2]	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
7	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
11[SMF1]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[SMF2]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[SMF3]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
12	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
13	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
14	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF1[PF1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[PF2]	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF2	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF3[S1]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S2]	—	82	—	82	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S3]	—	80	—	80	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF4[WF1]	—	86	—	86	The same result was obtained for CPM and CPS.
[WF2]	2 days	0	—	74	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
GF5	4 days	0	First 3 days	0/74	CPS determines the critical path in more detail.
GF6	2 days	0	First 1 day	0/77	CPS determines the critical path in more detail.
GF7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
GF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF1[PF1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[PF2]	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF2	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF3[S1]	—	71	—	71	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S2]	—	65	—	65	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF4[WF1]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[WF2]	—	59	—	59	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF5	3 days	0	First 2 days	0/59	CPS determines the critical path in more detail.

FF6[R1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[R2]	—	61	—	61	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
FF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF1[PF1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[PF2]	3 days	0	3 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF2[SMF1]	—	49	—	49	The same result was obtained for CPM and CPS.
[SMF2]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF3[S1]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S2]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF4[WF1]	—	54	—	54	The same result was obtained for CPM and CPS.
[WF2]	—	42	—	42	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF5	3 days	0	First 2 days	0/42	CPS determines the critical path in more detail.
SF6	2 days	0	First 1 day	0/46	CPS determines the critical path in more detail.
SF7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
SF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF1[PF1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[PF2]	4 days	0	4 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF2	4 days	0	First 1 day	0/28	CPS determines the critical path in more detail.
TF3[S1]	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S2]	2 days	0	First 1 day	0/29	CPS determines the critical path in more detail.
TF4[WF1]	—	38	—	38	The same result was obtained for CPM and CPS.
[WF2]	—	26	—	26	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF5	4 days	0	First 3 days	0/25	CPS determines the critical path in more detail.
TF6	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
TF8	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A1[PF1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[PF2]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A2	—	14	—	14	The same result was obtained for CPM and CPS.
A3[S1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[S2]	—	14	—	14	The same result was obtained for CPM and CPS.
A4	2 days	0	2 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A5	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
A6	—	14	—	14	The same result was obtained for CPM and CPS.
A7	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
WR[WR1]	1 day	0	1 day	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
[WR2]	8 days	0	8 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.

During the construction project's planning phase (for rough works), differences in the float and criticality of the four activities were observed, namely, ground, first, second, and third-floor reinforcement activities. These activities are critical in CPM, whereas they are not in CPS. This situation is associated with CPS giving more detailed results due to the conversion of activities into time segments. In other activities, no difference was observed except for partial criticality.

During the construction project's actual phase (for rough works) on the other hand, there was a difference in the float and criticality of the two activities observed, namely, foundation sheet metal formwork, and ground floor wooden formwork. Sheet metal formwork activity and wooden formwork activity were critical in CPM but not critical in CPS. This situation is associated with CPS giving more detailed results due to the conversion of activities into time segments. In other activities, no difference was observed except for partial criticality.

Table 3. The results of CPM and CPS for the planning phase (Fine works)

ID	CPM		CPS		Explanation
	Number of Critical Days	Total Float	Number of Critical Days	Total Float	
1	32 days	0	First 10 days	0/84	CPS determines the critical path in more detail.
2	25 days	0	First 10 days	0/206	CPS determines the critical path in more detail.
3	82 days	0	82 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
4	31 days	0	31 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
5	—	84	—	84/239	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
6	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
7	—	206	—	206/230	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
8	—	84	—	84/164	The difference can be associated with the micro-level computation of the CPS approach.
9	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
10	—	153	—	153	The same result was obtained for CPM and CPS.
11	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
12	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
13	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
14	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
15	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
16	—	84	—	84	The same result was obtained for CPM and CPS.
17	—	206	—	206	The same result was obtained for CPM and CPS.
18	13 days	0	First 6 days	0/113	CPS determines the critical path in more detail.
19	31 days	0	First 10 days	0/109	CPS determines the critical path in more detail.
20	115 days	0	115 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.
21	—	114	—	114	The same result was obtained for CPM and CPS.
22	—	114	—	114	The same result was obtained for CPM and CPS.
23	—	113	—	113	The same result was obtained for CPM and CPS.
24	—	113	—	113	The same result was obtained for CPM and CPS.
25	15 days	0	15 days	0	The same result was obtained for CPM and CPS.

Table 4. The results of CPM and CPS for the actual phase (Fine works)

ID	CPM		CPS		Explanation
	Number of Critical Days	Total Float	Number of Critical Days	Total Float	
1	—	237	—	237	
2	—	237	—	237	
3	—	237	—	237	
4	—	253	—	253	
5	—	207	—	207	
6	—	207/240	—	207/240	
7	—	240	—	240	
8	—	233	—	233	
9	—	207	—	207	
10	—	246	—	246	The same results were obtained for the total float results and criticality states in CPM and CPS.
11	—	207	—	207	
12	—	207	—	207	
13	—	207	—	207	
14	—	207	—	207	
15	—	207	—	207	
16	—	207	—	207	
17	—	231	—	231	
18	—	86	—	86	
19	—	86	—	86	
20	—	86	—	86	
21	—	66	—	66	
22	—	122	—	122	
23	—	96	—	96	
24	—	96	—	96	
25	6 days	0	6 days	0	

During the construction project's planning phase (for fine works), differences in the float of the three activities were observed, namely, facade scaffolding, rough plaster (interior), and EPS sheeting. These activities are not critical in CPM and CPS. However, the floats of these activities were the same on some days but differed on others. This situation is associated with CPS giving more detailed results due to the conversion of activities into time segments. In other activities, no difference was observed except for partial criticality. During the construction project's actual phase (for fine works) on the other hand, no differences were observed in the abundance and criticality of the activities.

The case study tested the applicability of the developed CPS scheduling technique by comparing it with CPM. It was observed that the planned activity durations of the Turkish Ministry of Environment, Urbanization, and Climate Change were not the same as the actual ones. This situation is thought to be due to the high labor force data of the Ministry. Moreover, it was observed that other reasons for the difference between the planned and actual stages of the construction project are the difficulties of working in the field and the interruptions of work, mostly due to the team.

The obtained results were also compared with the study of Hegazy and Menesi (2010), who developed the CPS approach. Hegazy and Menesi (2010) demonstrated the ability of CPS to simplify the network representation and accurately compute the critical path. However, a different situation has emerged in terms of the floats in this study. Abnormal floats occurred in activities where the criticality was partial (e.g. wooden formwork [GF4]; first 7 days 0, last 1 day 180), and where the activity abundance was variable (e.g. EPS sheeting [8]; first 38 days 84, last 3 days 164). However, no information was found related to abnormal floats in the literature.

In terms of methodological comparison, the simulation of the case study using CPS in MS Project reflects the days without work can be seen. For CPM on the other hand, activity durations cannot be seen accurately. The finding shows that present findings are consistent with Hegazy and Menesi (2010). At the actual stage of the construction project (for fine works), no differences were observed for the float and criticality of the activities. This finding is consistent with the results obtained from the simple case study using a few activities solved by Aboelmagd (2020) by applying CPM and CPS.

Conclusion

Construction managers often need to strike a balance between significant project objectives such as time, cost, and quality when scheduling construction projects. This paper focused on the CPS approach to avoid the disadvantages of CPM, which is a traditional scheduling method, and in use for 60 years in the global construction industry. Essentially, the CPS scheduling technique is a modified version of the CPM. It is the representation of the changed activities and the types of relationships. However, the number of scientific studies on CPS has remained limited. CPS is not a common method for planning and scheduling practitioners.

In this study, two different scheduling techniques, classical CPM and modification CPS, are used for project duration, critical path, and total float. For the planned and actual phases of construction, the observed findings were discussed by making an application on a sample housing construction project. As can be seen from the case study, no concrete findings could be identified regarding the positive aspects of this approach, except for the display of activity durations daily, the elimination of calendar-related errors, and the transformation of activity relationships into FS only. In addition, considering the serious increase in the number of activities, the use of dummy activity-like relationship segments in defining activity relationships, and the observation of abnormal float, it was observed that the method seemed simple but complicated the work schedule. The main reason for the observed abnormal abundances in the CPS method is thought to be that the 87 activities considered in the CPM method, increased to 1,048 in the CPS method including sub-activities, and thus increased abnormally. It was also observed impractical to convert activity durations into time segments, especially for large-scale construction projects. Moreover, difficulties in comparing the findings with the literature due to the lack of studies related to CPS have been experienced in this study. In this context, it was concluded that CPM is more practical and understandable, and CPS can only be used for scientific study purposes. Therefore, in this study, in case the CPS method was applied to a real project using MS Project for both planned and actual phases, the expected level of success in reaching the targeted result was not achieved.

For future studies, it can be verified whether the CPS technique can be applied in practice by considering its application to real construction projects. Besides, the results can be compared by integrating the CPS approach with the soft computing methods. Moreover, it can be better evaluated whether CPS can be an alternative to traditional scheduling techniques for more detailed construction projects.

Acknowledgments

Gamze Yalçın is a Ph.D. scholarship holder from the Turkish Council of Higher Education (YÖK) in the field of Construction Management, which is one of the 100 national priority areas determined by YÖK within the scope of the 100/2000 program.

References

- Aboelmagd, Y. M. R. (2020). Smart critical path method as a modified detailed scheduling technique, *J. Eng. Sci. Assiut Univ. Fac. Eng.*, 48(1), 1-10.
- Ackley, A., Baker, J. and Lowe, S. (2007). Top ten CPM scheduling mistakes, *Rail Conference 2007 Proceedings*. Toronto, On, June.
- Adeli, H. and Karim, A. (2001). *Construction Scheduling, Cost Optimization, and Management-A New Model Based on Neurocomputing and Object Technologies*. Spon Press, USA and Canada.
- Ayyarkın, T. (2022). *Çevre ve Şehircilik İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Birim Fiyat ve İş Gücü İstatistiklerinin Analizi (Analysis of the unit prices and the labor statistics of Turkish Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change)*, M.Sc. thesis, Erciyes University, Kayseri, Turkey (in Turkish).
- Bayram, S. (2017). Duration prediction models for construction projects: In terms of cost or physical characteristics? *KSCCE J. Civ. Eng.*, 21(6), 2049-2060. <https://doi.org/10.1007/s12205-016-0691-2>
- Bilgin, G., Bilgin, P., Dikmen, I. and Birgonul, M. (2019). Innovation vision of the Turkish construction industry: a comparative qualitative content analysis of strategic roadmaps. *Int. Conf. on Innovation, Technology, Enterprise and Entrepreneurship (ICITEE)*, 24–25 November, Bahrain.
- Carson, C., Oakander, P. and Relyea, C. (2014). *CPM Scheduling for Construction Best Practices and Guidelines*. Project Management Institute, Inc.
- Elbeltagi, E. (2009). Lecture Notes on Construction Project Management. Structural Engineering Department, Mansoura University, Egypt.
- Elbeltagi, E., Ammar, M., Haytham, S. and Kassab, M. (2016). Overall multiobjective optimization of construction projects scheduling using particle swarm, *Eng. Constr. Archit. Manage.*, 23(3), 265–282. <https://doi.org/10.1108/ECAM-11-2014-0135>
- El-kholy, A. M. (2013). Time–cost tradeoff analysis considering funding variability and time uncertainty, *Alex. Eng. J.*, 52(1), 113–121. <https://doi.org/10.1016/j.aej.2012.07.007>
- Eshtehardian, E., Afshar, A. and Abbasnia, R. (2009). Fuzzy-based MOGA approach to stochastic time–cost trade-off problem, *Autom. Constr.*, 18(5), 692–701. <https://doi.org/10.1016/j.autcon.2009.02.001>
- Gurcanli, G. E., Mahcicek, S. B., Serpel, E. and Attia, S. (2021). Factors affecting productivity of technical personel in Turkish construction industry: a field study, *Arab. J. Sci. Eng.*, 46, 11339–11353. <https://doi.org/10.1007/s13369-021-05789-z>
- Hegazy, T. and Menesi, W. (2010). Critical path segments scheduling technique, *J. Constr. Eng. and Manage.*, 136(10), 1078-1085. [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)CO.1943-7862.0000212](https://doi.org/10.1061/(ASCE)CO.1943-7862.0000212)
- Hegazy, T. and Menesi, W. (2012). Enhancing the critical path segments scheduling technique for project control, *Can. J. Civ. Eng.*, 39(9), 968-977. <https://doi.org/10.1139/l2012-024>
- Hinze, J. W. (2012). *Construction Planning and Scheduling*. Pearson Prentice Hall.
- Joshi, R. and Patil, V. Z. (2015). Resource scheduling of construction project: case study, *Int. J. Sci. and Res.*, 4(5), 563-568.
- Kelley, J. E. and Walker, M. R. (1959). *Critical-Path Planning and Scheduling: An Introduction*. Mauchly Associates, Inc., Amnlor, Pa.
- Li, H., Zheng, L. and Zhu, H. (2023). Resource leveling in projects with flexible structures, *Ann. Oper. Res.*, 321(1-2), 311-342.
- Lowsley, S. and Linnett, C. (2006). *About Time: Delay Analysis in Construction*. RICS Business Services Limited, UK.
- Lu, M. and Lam, H.-C. (2008). Critical path scheduling under resource calendar constraints, *J. Constr. Eng. Manage.*, 134(1), 25-31. [https://doi.org/10.1061/\(ASCE\)0733-9364\(2008\)134:1\(25\)](https://doi.org/10.1061/(ASCE)0733-9364(2008)134:1(25))

- Menesi, W. (2010). *Construction Scheduling Using Critical Path Analysis with Separate Time Segments*. University of Waterloo, PH.D. thesis, Canada.
- Menesi, W. and Hegazy, T. (2011). Why CPS is better than CPM? *Proceedings of the Annual Conference, Canadian Society for Civil Engineering (CSCE)*, June 14-17, Ottawa, ON, Canada.
- Mohamed, Z. A. (2018). *Comprehensive CP Optimization for Dynamic Scheduling in Construction*. University of Waterloo, PH.D. thesis, Canada. <http://hdl.handle.net/10012/13282>
- Mubarak, S. (2019). *Construction Project Scheduling and Control (4th edition)*. John Wiley & Sons, Inc, ABD.
- Nouban, F. and Ghaboun, N. (2017). The factors affecting the methods of construction projects scheduling: A state of the art and overview, *Asian J. Nat. Appl. Sci.*, 6(4), 114–122.
- Panwar, A. and Jha, K.N. (2019). A many-objective optimization model for construction scheduling, *Construct. Manage. Econ.*, 37(12), 727–739. <https://doi.org/10.1080/01446193.2019.1590615>
- Paz, D. H. F., Lafayette, K. P. V. and Sobral, M.C.M. (2020). *Management of construction and demolition waste using GIS tools*. 121-156. In: *Advances in Construction and Demolition Waste Recycling* (Eds: F. Pacheco-Torgal, Y. Ding, F. Colangelo, R. Tuladhar, A. Koutamanis). Woodhead Publishing. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-819055-5.00008-5>
- PMBOK® A Guide to the Project Management Body of Knowledge (6th edition). Project Management Institute Inc, Pennsylvania, ABD. (2017).
- Prakash, J. J. and Vidjeapriya, R. (2020). Critical path method and time-cost trade off analysis – a review, *Int. J. Eng. Res. Dev.*, 16(7), 49-58.
- Scavino, N. J. (2003). Effect of multiple calendars on total float and critical path, *Cost Engineering*, 45(6), 11-15.
- Taner, Z. T., Parlak Biçer, Z. O. and Bayram, S. (2020). Comparing the benefits of CPM and PERT for the project manager in terms of different construction projects, *6th Int. Project and Construction Management Conference (e-IPCMC2020)*, 301-311.
- Tang, P. and Mukherjee, A. (2012). Activity criticality index assessment using critical path segment technique and interactive simulation, *Construction Research Congress 2012*, ASCE, 1094-1103. <https://doi.org/10.1061/9780784412329.110>
- Wagh, H. B. (2017). Duration and quantity-based project control using time segments scheduling technique, *Int. J. Sci. Technol. Manage. Res.*, 2(8), 1-4.
- Wickwire, J. M. and Ockman, S. (2000). Industry crisis: Construction scheduling software, *2000 AACE International Transactions*, CDR.02.1-CDR.02.8.
- Zhang, L. and Zou, X. (2015). *Repetitive Project Scheduling: Theory and Methods*. Elsevier Inc, Amsterdam, Netherlands.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE TEKNİK ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ

Yaşam Memnuniyetine Bağlı Olarak Göçmen Algısının Sosyolojik Analizi

Erhan TECİM ^a , Fatmanur TEKELİ ^b , İbrahim KEŞ ^c

^a Selçuk Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Konya, Türkiye.

erhan.tecim@selcuk.edu.tr, ROR ID: 045hgzm75

^b Selçuk Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Konya, Türkiye.

fatmanur.sodali@selcuk.edu.tr, ROR ID: 045hgzm75

^c Selçuk Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Konya, Türkiye.

ibrahimkes@gmail.com, ROR ID: 045hgzm75

Öz

Göçmen, mülteci, sığınmacı olarak var olan insan ve topluluklar, günümüzde toplumların yapısında etkileyici bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Hem göç eden hem de göç alan toplumlarda derin etkileri olan ve bundan dolayı sosyal içerme veyahut yabancı düşmanlığı ile sonuçlanan bir süreçtir. Çalışmamız, göçmen algısına etki eden faktörlerin literatürde daha önce yapılmış çalışmalar ile karşılaştırılması ve çalışmanın yapıldığı dönemde bir farklılığın olup olmadığının tespiti amacıyla yapılmıştır. Ayrıca temel problemimiz, göçmen algısı ile yaşam memnuniyeti arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının sınanmasıdır. Bu amaçla nicel yöntem kullanılarak gerçekleştirilen çalışmada 377 kişiye online ortamda anket uygulanmıştır. Anket formunda demografik sorulara ek olarak Göçmen Algısı Ölçeği ve Yaşam Memnuniyeti Ölçeği yer almaktadır. Araştırma sonuçlarına göre yaşam memnuniyeti ve göçmen algısı arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir. Literatür ile uyumlu bir biçimde; gelir ve eğitim düzeyi yükseldikçe yabancı düşmanlığının (Tehlike, Sosyal Dışlama) azaldığı ve hoşgörünün (Sosyal İçerme, İnsancılık) arttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Göçmen Algısı, Yaşam Memnuniyeti, Sosyal Dışlama, Sosyal İçerme, Yabancı Düşmanlığı

Atf Bilgisi

Tecim, E., Tekeli F., Keş İ. (2024), Yaşam Memnuniyetine Bağlı Olarak Göçmen Algısının Sosyolojik Analizi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi*, 23, 21-36

<http://dx.doi.org/10.59768/sustad.2024.11>

Makale Türü	Araştırma Makalesi
Geliş Tarihi	28.02.2024
Kabul Tarihi	27.05.2024
Yayın Tarihi	26.06.2023
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Bu çalışma için Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Etik Kurulu'ndan 22/04/2021 tarihli ve nolu toplantısında 2021/25 sıra sayılı kararı ile izin alınmıştır.
Benzerlik Taraması	Yapıldı – iThenticate
Etik Bildirim	sosyoteknik@selcuk.edu.tr
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.
Finansman	Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmaları CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Sociological Analysis of Migrant Perception Based on Life Satisfaction

Erhan TECİM ^a , Fatmanur TEKELİ ^b , İbrahim KEŞ ^c

^a Selçuk University, Department of Sociology, Konya, Türkiye
erhan.tecim@selcuk.edu.tr, ROR ID: 045hgzm75

^b Selçuk University, Department of Sociology, Konya, Türkiye
fatmanur.sodali@selcuk.edu.tr, ROR ID: 045hgzm75

^c Selçuk University, Department of Sociology, Konya, Türkiye
ibrahimkes@gmail.com, ROR ID: 045hgzm75

Abstract

People and communities that exist as migrants, refugees and asylum seekers are an influential factor in the structure of societies today. It is a process that has profound effects on both migrating and receiving societies and therefore results in social inclusion or xenophobia. Our study was conducted to compare the factors affecting the perception of immigrants with previous studies in the literature and to determine whether there is a difference in the period of the study. In addition, our main problem is to test whether there is a significant relationship between immigrant perception and life satisfaction. For this purpose, an online questionnaire was applied to 377 people in the study using quantitative method. In addition to demographic questions, the questionnaire includes the Migrant Perception Scale and Life Satisfaction Scale. According to the results of the research, no statistically significant relationship was found between life satisfaction and migrant perception. In accordance with the literature, it has been determined that as income and education level increase, xenophobia (Danger, Social Exclusion) decreases and tolerance (Social Inclusion, Humanitarianism) increases.

Keywords

Migrant Perception, Life Satisfaction, Social Exclusion, Social Inclusion, Xenophobia

Citation

Tecim, E., Tekeli F., Keş İ. (2024), Sociological Analysis of Migrant Perception Based on Life Satisfaction, *Selcuk University the Journal of Social and Technical Researches*, 23, 21-26

<http://dx.doi.org/10.59768/sustad.2024.11>

Article Type	Research Article
Date of Submission	28.02.2024
Date of Acceptance	27.05.2024
Date of Publication	26.06.2023
Peer-Review	Double anonymized - Two External
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited. Permission for this study was obtained from the Ethics Committee of Selçuk University Faculty of The Literature with the decision number at the meeting dated 22/04/2021 and numbered 2021/25 of the relevant board.
Plagiarism Checks	Yes - iThenticate
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.
Complaints	sosyoteknik@selcuk.edu.tr
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.

Giriş

Göçmen, mülteci, sığınmacı gibi kavramlar devletlerin anayasalarında tanımladıkları hukuki statüler olarak işlev görmektedir. Günlük kullanımda (TV, sosyal medya, gazete vb.) aralarında herhangi bir fark gözetilmemektedir. Akademik yazında da kavramların birbirleri yerine kullanıldığı görülmektedir. Fakat bu kullanım şekli, ifade edilmek istenilenle ilgili geneli ortaya koymada herhangi bir eksikliğe neden olmamaktadır. Yine de sosyoloji açısından kavramsal kullanımda, özellikle bir tipoloji olarak, hukuki tanıma ek ortaya çıkan toplumsal özelliği belirtecek bir kavramın kullanılması; bu alanda bir boşluğu dolduracaktır.

Literatüre bakıldığında göçmenle ilgili “yabancı” ve “marjinal insan” tipleştirmesinin kullanıldığı görülmektedir. Yabancı kavramsallaştırması sosyal tipoloji olarak Simmel tarafından ortaya atılmış bir kavramdır (Simmel, 2020, s. 149-154) Ayrıca “O, kendide bir Yahudi olan Simmel’in derin bir içgörü ve kavrayışla Sociologie’de tanımladığı “yabancı”nın ta kendisidir” (Park, 2021, s. 81). Aynı durum “marjinal insan” kavramsallaştırması içinde geçerlidir. “Özgürlüğüne kavuşmuş Yahudi tarihsel ve tipik olarak marjinal bir insandır” (Park, 2021, s. 81). Yerli çalışmalardan ise, yabancı kavramsallaştırmasının Suriyeliler üzerine yapılan çalışmalarda kullanılması ile ilgili eleştirel bir çalışma olarak (Kahya Nizam & Sallan Gül, 2019) örnek verilebilir. Göç ve göçmenlik bir süreç içinde ortaya çıkan ve hem göç eden hem de göç edilen toplumlarda değişikliğe sebep olan bir toplumsal durumdur. Bu toplumsal durumu “Bir kültürel grubun üyelerinin, daha fazla itibara ve güce sahip gruba uyum sağlamaya çalıştığı iki kültürlü (ya da çok-kültürlü) durum” (Stonequist, 2021, s. 82) olarak tanımlayabiliriz. Konumuz açısından bakıldığında göçmen göç ettiği ülkede kendine bir yer edinmeye çalıştığı durumu ifade etmektedir. Göç eden açısından bu toplumsal durum süreç içerisinde dört aşamaya bölünebilir. Bu aşamalar ilk önce konumuz olan Suriyeli göçmen özelinde değerlendirilecektir. İlki sürüklenme diyeceğimiz savaş, doğal afet vb. büyük çaplı olaylar sonrası gelişen aşamadır. Burada geniş ve büyük kitleler halinde gerçekleşen göç, travmatik bir durumu ortaya çıkarır. İkinci aşama, göçmenin göç ettiği yerde hayatta kalmasını sağlayacak yeni yaşam stratejileri geliştirdiği tutunma aşamasıdır. Üçüncü aşama, sürecin uzaması ya da göç edilen yere tekrar dönmenin düşünülmediği ve artık gelinen yerde yeni bir düzen kurulan yerleşme aşamasıdır. Sosyal içerme genelde bu aşamada daha belirgin hale gelir. Dördüncü aşama ise genellikle ikinci nesil göçmenlerde ortaya çıkan göç edilen topluma adaptasyon sonucu mevcutta bulunan çoğu problemin aşıldığı yerleşme aşamasıdır. Bu saydığımız sürecin bir de göç edilen toplumun verdiği tepki üzerinden değerlendirilmesi “Göçmen Algısını Belirleyen Değişkenler” başlığı altında incelenmiştir. Tüm bu süreç ve karşılıklı etkileşimler göz önüne alındığında ortaya çıkan olgu için kullanılacak kavram sosyal içerme ve dışlamaya gönderme yapacak bir kavram demeti olmalıdır. Örneğin ülkemizde kurulan kampların bulunduğu bölgelerde *Suri* ifadesi hem bir kabulü hem de dışlamayı bir arada gösteren bir kavram olarak kullanılmaktadır.

1. Yaşam Memnuniyeti ve Göçmen Algısı

Yaşam memnuniyeti, bireysel olarak kişinin hayatından ve ona etki eden faktörlerin genel olarak iyilik halinde olması anlamında kullanılmaktadır. “Toplumsal refahın ekonomik göstergeler dışında mutluluk, yaşam memnuniyeti ve öznel iyi oluş çerçevesinde ölçülebileceği görüşü, bu alanda yapılan çalışmalara temel oluşturmuştur” (Dündar & Yasım, 2022, s. 294) Bu bağlamda bir toplumda mutluluk düzeylerinin ölçülmesinde ona etki eden faktörlerden biri de göçmen algısı olup yaşam memnuniyetine etkisi konumuz bağlamında incelenecektir.

Göçmen algısı üzerine literatürde çok sayıda yapılmış çalışma bulunmaktadır. Bunlar genelde göç ve sonucunda ortaya çıkan güvensizlik ve göçmenlerin çeşitli tehlikeleri barındırdığı, en azından göç alan yerlerde algının bu yönde olduğu, varsayımından hareket etmektedir. Bauman’ın göç ve göçmenliği insan atıkları olarak değerlendirdiği “Iskarta Hayatlar Modernite ve Safraları” isimli çalışması tamamen bu varsayım üzerinde kurgulanmıştır (2020, s. 40).

Yapılan literatür taramasında yaşam memnuniyeti ve göçmen algısının spesifik olarak birlikte değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamıştır. Yeşildağ (2022, s. 37) göçmen karşıtlığına etki eden faktörleri araştırdığı çalışmasında, yaşam memnuniyetini de değişken olarak ele almış ve yaşam memnuniyeti ve göçmen karşıtlığı arasında negatif ve anlamlı korelasyon olduğunu ifade etmiştir. Ancak bu çalışmanın ilgili korelasyon analizi tablosu incelendiğinde yapılan yorumun hatalı olduğu ve yaşam memnuniyeti ve göçmen karşıtlığı arasında herhangi bir korelasyonun olmadığı (r: -0,124) fark edilmiştir.

1.1. Göçmen Algısı, Yabancı Düşmanlığı ve Sosyal İçerme

Günümüzde temel belirleyici ekonomi ve buna bağlı olarak gelişen refah anlayışıdır. Göçmen algısı hakkında yapılan çalışmalara bakıldığında gelir seviyesinin arttığı durumlarda daha ılımlı yaklaşım sergilendiği tersi durumda ise algının karşıtıya doğru evrildiği görülmektedir. European Social Survey (ESS) 2018 verilerine göre; Norveç, Almanya, İsviçre gibi görece refah seviyesinin yüksek olduğu ülkelerde göçmen karşıtlığının daha düşük bulunması gelir seviyesi ve göçmen karşıtı tutum arasındaki negatif ilişkiyi doğrulamaktadır (Bozkurt, Kaya-İnceplik ve Baigabylov, 2021, s.63).

Göçmen algısının temel belirleyicisi ekonomik olsa da tetikleyici unsur medyadır. Medyada yaratılan göçmen imgesi ve şehir efsaneleri şeklinde ülkenin kendi vatandaşlarına vermediği ayrıcalıklara sahipmiş gibi bir algı yaratmakta ve tepkisel olarak göçmen karşıtlığı ortaya çıkmaktadır. Özellikle bazı göçmen grupların olumsuz davranışlarının medya aracılığıyla gündeme getirilmesi ve bazı durumlarda abartılması; aynı zamanda bu olumsuz davranışların insanlar arasında konuşulurken her aktarımın bir ilave taşınması ve şehir efsanesine dönüşmesi gibi durumlar; göçmen karşıtlığında etkili olmaktadır (Tecim & Karakoyunlu, 2021, s. 2840) (Koyuncu, 2014, s. 91).

Göçmen algısının tahammül edilemez boyutlara ulaşması sonucu yabancı düşmanlığı ortaya çıkmaktadır. Artık göçmen, bir tehlike unsuru olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda ilk önce ülke refahına engel, salgın hastalık taşıyıcısı olan göçmen, terör ve güvenlik tehdidi olarak görülmeye başlanmıştır. Koyuncu'nun da temas ettiği üzere "Suriyeli çocuklar arasında çocuk felci ve kızamık aşısı olmayanların bir dereceye kadar yüksek yüzdesi Türkiye'deki çocukları riske atmaktadır" (Koyuncu, 2014, s. 35). Ayrıca genel bir "güvenlik tehdidi olarak nitelenmeye başlanan göçmenler, sosyal mevkilerin kayganlığından ve kırılabilirliğinden kaynaklanan endişelerin yöneleceği alternatif bir hedefe" dönüşmektedir (Bauman, 2020, s. 66).

Kulaktan kulağa aktarılma, medya vb. araçlar ile ortaya çıkan bu olumsuz göçmen algısı; daha çok birlikte yaşama ve iletişime geçme imkânlarının doğması ile değişmekte ve göçmenlere yönelik daha olumlu bakış açıları ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda sosyal içerme var olan sosyal dışlanmanın karşıtı olarak anlam kazanmaktadır. Göçmen karşıtlığının ortadan kalkması veya en azından belli oranda azalması ile olumlu bir tavır alış olan sosyal içerme gerçekleşecektir.

Ayrıca bilmemiz gereken bir husus da sosyal dışlanmanın "Avrupalı" bir kavram olduğudur. "Uzun süreli işsizliğin ve esnek istihdam biçimlerinin yaygınlaşması, sosyal korumanın ve sosyal hizmetlerin daraltılması ve azaltılması, mutlak ve görece anlamda yoksulluğun artması ve demokratik katılımın zayıflaması ile bağlantılı çok yönlü dinamik bir süreç olarak beliren sosyal dışlanma, küresel bir olgu olmakla birlikte, sosyal politika alanına "Avrupalı" bir kavram olarak" (Erdoğan, 2004) girmiştir. Problem haline gelen sosyal dışlanmanın ortaya çıkış şartlarına bakıldığında ekonomik faaliyetlerde meydana gelen bir darlığın ve yoksunluğun sonucu menşei ülkenin sosyal yapısı ile ilgili dayanışmanın ve toplumsal kabulün devlet eliyle -sosyal devlet- sağlandığı ülkeler için geçerlidir. Türkiye gibi geleneksel dayanışma kalıplarına sahip toplumlarda sosyal dışlanma olmadığından Avrupa'daki gibi problem haline gelmemiştir. İlgili ülkelerde devlet eliyle gerçekleştirilen çoğu politika, insanlar arasında kendi kendine yapılmaktadır. Fakat son dönemde özellikle göçmen ve mülteci sayısındaki hızlı artış sonucunda geleneksel dayanışma kalıplarından uzaklaşmaya başlanmıştır. Bu durum göçmenlerle ilgili yapılan çalışmalara da yansımış olup örneğin; göçmen karşıtlığı sorularına verilen cevaplardan "derhal sınır dışına çıkarılmalılar" çok düşük bir oranda kalırken (%9), "savaş devam ettiği müddetçe gözetim şartıyla burada kalmalılar" (%49) oranında çıkmış (Koyuncu, 2014, s. 126) olup artık dayanışma biçiminin kısmen değişikliğe uğradığını göstermektedir.

"Sosyal dışlanma en belirgin olarak ekonomik alanda kendini göstermektedir" (Altınsoy, 2019, s. 63). Bu durumun farklı bir tezahürü ise göçmen karşıtlığı ve sosyal içerme açısından ekonomik faaliyetlere ve işgücüne katılım karşısında göç alan ülkenin vatandaşları ikircikli bir durumla karşılaşmaktalar. Genel insani değerler açısından makul görülen bazı durumlar ile sosyal içerme gerçekleşecek iken "neden benim ülkemde rahat yaşıyor" gibi bir durumla karşıtlığı dolayısıyla sosyal dışlanmayı besleyen bir durum söz konusu olabilmektedir.

"Sosyal içerme, bazı kişi, grup ya da toplulukların koşullarının başkalarının koşullarıyla karşılaştırarak yargıya varılan nispi bir kavramdır" (Altınsoy, 2019, s. 39). Genel olarak literatürde kullanıldığı haliyle nispiyeti değişen şartlara göre farklı oluşundan kaynaklanmaktadır. Bu durum, sosyal dışlama ve sosyal içermenin ne olduğuna ya da kimler için kullanıldığına kadar farklılık gösterebilmektedir. Göç olgusu üzerinden bakıldığında, başlangıç olarak köyden kente göç eden bir aile de sosyal dışlanmaya maruz kalabileceği gibi, bölgesel farklılıklar da bunun

sebebi olabilir. Hatta göçmen ve mülteciye olduğu gibi ülkesel farklılıklar olup, temelde en temel belirleyen kültürel ya da gündelik davranış kalıpları etrafında şekillenmektedir. Çünkü bir Avrupalı göçmen ile Ortadoğu mülteci arasında gündelik davranışlardaki uyum kültürel farkları ortadan kaldırmakta ya da görmezden gelinmesini sağlamaktadır.

Son olarak hem karşıtlığın temel etkeni ekonomiye bağlı olması ve içermenin de en kolay kabul yolu olarak da ekonomik bir model sunulması ve yaşam standartlarının ortaya koyduğu hayat tarzının tüm dünyada kabul görmesi küreselleşmenin tek tipleştirici etkisi gibi düşünülebilir. Sosyal uyum ve katılım ile bir anlamda geri kalmış –modernleşmemiş- toplumların modernleşmesini sağlamaya dönük bir politika olarak uygulanmaya çalışılmaktadır. Yine ekonomik ve üreticilik bağlamında ortaya katma değer vatandaşlık anlayışı çıkmakta ve eğer ülke ekonomisine bir katkısı var ve kambur değilse göçmenin kalmasında bir sakınca görülmemektedir.

1.2. Göçmen Algısı ve Yaşam Memnuniyetini Etkileyen Değişkenler

Göçmen algısı üzerine yapılan çalışmalarda ana değişken olarak karşımıza çıkan gelir, çoğu çalışmada yüksekliği olumlu bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. “Hanenin toplam geliri arttıkça göçmen karşıtı tutumlarda gerilemeye tanık olunmaktadır” (Bozkurt vd., 2021: 64). Gelir aralığı kullanan başka bir çalışmada ise en düşük aralık (500-1.500) ile en yüksek aralık (15.001 ve üzeri) göçmen karşıtı tutum sergilerken diğer gruplar (1.501-15.000) arası daha olumlu bir tutum sergilemektedirler (Koyuncu, 2014, s. 198-201). Düşük gelir gruplarında, “göçle gelen yabancı nüfus, genelde eğitim ve beceri eksikliğine bağlı olarak geldiği bölgelerde en düşük sosyo-ekonomik yapıyı oluşturmaktadır” (Özkul & Dengiz, 2018, s. 1047) olduklarından genelde vasıfsız iş gücü ihtiyacını karşıladığı için olumsuz karşılanmaktadır. Ayrıca göçmenler vasıflı olsa da bazı engeller sebebiyle kendi alanlarında iş bulamadıklarından yine vasıfsız iş gücü haline gelmektedirler. Buradan hareketle iki güvenlik endişesi ortaya çıkmakta, ilki ekonomik olup alt ve orta sınıfı kapsamakta diğeri sembolik olup üst sınıfı kapsamaktadır. Yüksek gelir gruplarının olumsuz tutumları ise genelde sembolik olmaktadır.

Bu bağlamda göçmen karşıtlığını üç kategoriye ayırmak mümkündür. Bunlar bireysel, toplumsal ve doğal olarak sıralanabilir. Bireysel olan kişinin kendi dünya görüşü ve çıkarlarına muhalefet eden bir durum ortaya çıkmasından kaynaklanan karşıtlıktır. Toplumsal olan ise toplumun tamamı için ortaya çıkan ve problemleri kolektif olarak yaşanması üzerinden değerlendirilebilir. Genel ahlak sorunsalı ya da toplumsal yapının bozulma durumu gibi. Tabii bu ayrım geçişken olup bireysel olan toplumsala ya da tam tersi toplumsal olan bireyesele dönüşebilir. Karşıtlığın doğal kısmı göçün doğal bir süreç sonucu ortaya çıkması ön kabulünden hareketle normal olan göç yerine doğal olmayan savaş vb. durumlarda yaşanan aşırı göç miktarından kaynaklanır.

Göçmen algısını etkileyen faktörlerden eğitim ile ilgili olarak, eğitim düzeyi arttıkça karşıtlık azalmakta (Bozkurt vd., 2021: 60) ve daha ılımlı bir yaklaşım sergilenmektedir. Cinsiyet ve meslek değişkenlerine göre ise kadınlar ve dolayısıyla ev hanımları daha muhafazakâr bir tutum sergileyip karşıtlıkları yüksek çıkmaktadır (Koyuncu, 2014: 151-154).

Yaşam memnuniyetini belirleyen temel bileşenler kişinin bireysel başarısını ortaya koyan gelir, meslek vb. ile toplumsal yaşamda elde ettiği doygunluktur. Bunların belirleyicilerinden bir tanesi de almış olduğu kamu hizmetlerinden memnuniyettir. Toparlayacak olursak faktörlerin tamamı birbiri ile etkileşim halinde olan gelir, meslek, eğitim ve cinsiyet, yaşam memnuniyeti üzerinde etkili olup göçmen algısı üzerinden şekillenmektedir.

2. Araştırmanın Metodolojisi

Çalışma Nicel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Gerçeklikle temas noktasında Kesitsel olarak yürütülen çalışma; amacına göre açıklayıcı araştırma türüne girmektedir. Açıklayıcı araştırma türleri kendi içerisinde ilişki arayıcı korelasyonel Tarama (Survey) olarak ifade edilen veri toplama tekniği ile online ortamda yürütülmüştür.

Bu çalışma ile literatürde daha önce yapılmış çalışmalar karşılaştırılarak göçmen algısına etki eden faktörlerin ve çalışmanın yapıldığı dönemde bir farklılığın olup olmadığı görülecektir. Çalışmanın temel problemi, göçmen algısı ile yaşam memnuniyeti arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının sınılanmasıdır.

2.1. Veri toplama Aracı

Bu çalışmada bir takım temel demografik değişkenlerin yanı sıra hazır ölçekler soru formuna eklenmiştir. Kullanılan veri toplama aracı üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda demografik sorular yer almaktadır. İkinci kısım Tecim ve Karakoyunlu (2021) tarafından geliştirilen Göçmen Algısı Ölçeğinden oluşmaktadır. Ölçek; Tehlike, Sosyal Dışlama, Sosyal İçerme ve İnsancılık olmak üzere dört faktör ve 21 maddeden

oluşmaktadır. Maddeler 5’li likert tarzıdır. Üçüncü kısım ise Akın ve Yalnız (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan 5 maddeli Yaşam Memnuniyeti Ölçeğinden oluşmaktadır.

2.2. Örneklem ve Saha Uygulama

Çalışmanın saha uygulama kısmı 2021 yılı Nisan, Mayıs, Haziran aylarını kapsayan süre içerisinde yapılmıştır. Çalışmanın verileri, Pandemi sürecinde zaman zaman kapanmaların olduğu dönemlere denk gelen bu zaman tarihi içerisinde online olarak toplanan verilerden oluşmaktadır. Bu itibarla saha araştırmasında kullanılan örneklem tekniği elverişlilik örnekleme olurken veri toplama aracı ise Google formlar olmuştur. Katılımcılar, erişime açık olan soru formuna gönüllük ilkesine bağlı olarak tüm Türkiye’den katılmayı tercih edenlerden oluşan kişilerdir. Yapılan ön eleme ve veri temizliğinden sonra 377 kişi araştırmaya dahil edilmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların demografik bilgileri

		N	%	
Cinsiyet	Kadın	207	54,9	
	Erkek	170	45,1	
Yaş	19 yaş ve altı	27	7,2	X: 33,48
	20- 29 yaş arası	141	37,4	Min: 15
	30- 39 yaş arası	81	21,5	
	40 yaş ve üzeri	128	34,0	Max: 68
Gelir	3000 TL ve altı	155	41,1	X: 5010
	3001 TL- 6000 TL arası	111	29,4	Min: 0
	6001 TL ve üzeri	111	29,4	
Hane Halkı Büyüklüğü	Üç kişi ve altı		30,5	
	Dört kişi	142	37,7	
	Beş kişi	89	23,6	
	Altı kişi ve üzeri	31	8,2	
Eğitim Seviyesi	İlkokul, İlköğretim veya	25	46,6	
	Lise ve dengi okul	71	18,8	
	Ön Lisans	29	7,7	
	Üniversite (Lisans)	154	40,8	
	Yüksek Lisans	38	10,1	
	Doktora	60	15,9	
Çalışma Durumu	Evet var çalışıyorum	219	58,1	
	Hayır bir işim yok	54	14,3	
	İş aramaktayım	12	3,2	
	Öğrenciyim	68	18,0	
	Ev Hanımıyım	18	4,8	
	Emekliyim	6	1,6	
Toplam		377	100	

Çalışmaya katılanların %54’9’u (N: 207) kadın, %45,1’i (N:170) erkektir. Yaş dağılımlarına bakıldığında katılımcılar, 15 ile 68 yaş aralığındadır ve ortalama yaş 33,48 olarak hesaplanmıştır. Gelir durumlarına göre 3000 TL ve altı gelire sahip 155 (%41,1) kişi bulunmaktadır ve bu en fazla sayıda katılımcının yer aldığı kategoridir. 3001-6000 TL arası ve 6001 TL ve üzeri gelire sahip katılımcıların sayısı ise eşittir ve 111 (%29,4) kişidir. Tüm katılımcıların ortalama gelirleri ise 5010 TL olarak hesaplanmıştır. 2021 yılı mayıs ayı asgari ücret Net 2825 TL dir (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 2021). Katılımcıların ortalama gelir düzeyi bağlamında asgari ücretin üzerinde olduğu görülmektedir. Katılımcılar çoğunlukla dört veya daha az kişinin yer aldığı ailelerde yaşamaktadırlar. Eğitim durumlarına bakıldığında, katılımcıların eğitim durumlarının yüksek olduğu görülmektedir. Öyle ki üniversite veya daha üstü eğitim kurumlarından mezun olanların sayısı tüm katılımcıların %66,8’ine tekabül etmektedir. Bu durum, çalışmanın online olması ve gönüllülük esasına göre veri toplanmasından kaynaklanmaktadır. Katılımcıların %58,1’i (N:219) aktif olarak bir işte çalışmaktadır ve çalışmayan katılımcıların çoğunluğu ev hanımı, öğrenci ve ev hanımı gibi kategorilerde yer almaktadır. Genel olarak katılımcıların eğitim seviyesi ve gelir düzeyleri yüksektir.

3. Araştırmanın Bulguları

Tablo 2. Göçmen Algısı Ölçeği Faktör Ortalamaları

	N	X	SD
Tehlike	377	2,6905	1,18627
Sosyal Dışlama	377	2,0106	1,06835
Sosyal İçerme	377	2,6671	1,22586
İnsancılık	377	3,9529	1,04484

Göçmen algısı ölçeğinin faktör ortalamaları Tablo 2’de gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde en yüksek ortalamanın (X:3,9529) insancılık alt boyutuna ait olduğu görülmektedir ve yine faktörler içerisinde sadece insancılık faktörü ortalaması 3’ün üzerindedir. Bu durum katılımcıların genel olarak göçmenlere insani olarak yaklaştığını göstermektedir. Göçmenlerin sosyal olarak kabul edilmesi ile ilgili faktör olan sosyal içerme faktörünün ortalaması ise 2,6671 olarak hesaplanmıştır. Bu durum göçmenlere yönelik insani hislerin, kabullenme davranışına tam olarak dönüşmediğini göstermektedir. Benzer bir durum göçmenleri tehlikeli olarak algılamak ve sosyal dışlama parametrelerinde de bulunmaktadır. Tehlike faktörünün ortalaması 2,6605 olarak hesaplanmıştır ve bu değer sosyal dışlama faktörünün ortalamasından (X:2,0106) yüksektir. Ayrıca İnsancılık faktörü dışındaki tüm faktörlerin ortalamasınının 3’ten küçük olması bu çalışmaya katılanlar açısından göçmenlerin tehdit olarak algılanmadığı ve sosyal dışlama eğilimlerinin düşük olduğunu ama aynı zamanda sosyal içerme eğilimlerinin de aynı oranda düşük olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Göçmen Algısı Ölçeği puanları ve cinsiyet değişkeni T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	X	SD	t	p
Tehlike	Kadın	207	2,8035	1,17601	2,050	,041
	Erkek	170	2,5529	1,18760		
Sosyal Dışlama	Kadın	207	2,0464	1,08466	,717	,474
	Erkek	170	1,9671	1,04970		
Sosyal İçerme	Kadın	207	2,4646	1,19536	-3,596	,000
	Erkek	170	2,9137	1,22074		
İnsancılık	Kadın	207	3,8502	1,04593	-2,115	,035
	Erkek	170	4,0779	1,03283		

Göçmen algısı ölçeği faktörleri ve cinsiyet değişkeni arasındaki bulguyu gösteren T testi sonuçları Tablo 3’te gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde sosyal dışlama faktörü dışındaki tüm faktörlerde cinsiyetler arası anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Ortalamalara bakıldığında kadınların göçmenleri, erkeklere oranla daha tehlikeli algıladıkları ($X_{kadın} : 2,8035 > X_{erkek} : 2,5529$) erkeklerin ise göçmenlere kadımlara oranla daha insani yaklaştıkları ($X_{erkek} : 4,0779 > X_{kadın} : 3,8502$) ve sosyal olarak göçmenlere yönelik kabullenici algılarının ($X_{erkek} : 2,9137 > X_{kadın} : 2,4646$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Analiz sonuç Koyuncu’nun (2014) bulguları ile benzerdir (s. 151-154). Bulgulardan anlaşılacağı üzere kadın katılımcılar göçmenleri düşük düzeyde tehlikeli görmekte iken yine düşük düzeyde sosyal içermeye tabi tutmaktadır. Bilindiği gibi sosyal etkileşimin sıklığı tehlike algısını azaltabilmektedir. Dolayısıyla insancılığın ve sosyal içermenin böylece artabilmesi de mümkündür.

Tablo 4. Göçmen Algısı Ölçeği puanları ve gelir değişkeni tek yönlü varyans (ANOVA) sonuçları

		N	X	SD	f	p	Tukey*
Tehlike	3000 TL ve altı	155	2,9570	1,17665	10,268	,000	3-1,2
	3001 TL- 6000 TL arası	111	2,7042	1,22158			
	6001 TL ve üzeri	111	2,3048	1,06265			
Sosyal Dışlama	3000 TL ve altı	155	2,1755	1,11736	5,116	,006	1-3
	3001 TL- 6000 TL arası	111	2,0342	1,02970			
	6001 TL ve üzeri	111	1,7568	,99468			
Sosyal İçerme	3000 TL ve altı	155	2,3118	1,13098	18,112	,000	3-1,2
	3001 TL- 6000 TL arası	111	2,6411	1,27549			
	6001 TL ve üzeri	111	3,1892	1,12490			
İnsancılık	3000 TL ve altı	155	3,7919	1,02201	4,662	,010	1-3
	3001 TL- 6000 TL arası	111	3,9459	1,12785			
	6001 TL ve üzeri	111	4,1847	,95210			
Total		377					

*3000 TL ve altı 1. Grup, 3001 TL- 6000 TL arası 2. Grup, 6001 TL ve üzeri 3. Grup

Göçmen Algısı Ölçeği puanları ve gelir arasındaki ilişkiyi gösteren tek yönlü varyans (ANOVA) sonuçları Tablo 4'te gösterilmiştir. Sonuçlar incelendiğinde tüm faktörler için gruplar arasındaki farklılığın anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Gelir seviyesi azaldıkça katılımcıların göçmenleri daha tehlikeli algıladıkları daha fazla sosyal dışlama eğilimlerinin olduğu buna karşılık gelir seviyesi arttıkça katılımcıların göçmenlere daha insani yaklaştıkları ve sosyal kabullenme eğilimlerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar literatürle uyumludur. Tehlike ve sosyal dışlama faktörleri yabancı düşmanlığını ifade eden faktörler iken; sosyal içerme ve insancılık faktörleri hoşgörü ifade eden faktörlerdir (2849). Bulgular bu açıdan incelendiğinde bireylerde gelir düştükçe yabancı düşmanlığının artışa geçtiği buna karşın gelir yükseldikçe ise hoşgörü eksikliğini sosyal içerme ve insancılığa vurgu yapan faktörlerin yükseldiği görülmektedir.

Gelir düzeyinin bir ölçüt olmasının; göçmenlerin vasıfsız iş kolları için düşük ücretli iş gücü oluşturmaları ve benzer işlerde çalışan vatandaşlar için işsizlik tehlikesine yol açmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Sonuçta daha yüksek gelir seviyesine sahip kişiler toplumda ya daha vasıflı işlerde çalışmakta ya da işveren konumunda bulunmaktadır. Dolayısıyla göçmenlerin varlığı onların iş piyasasını ve ekonomik aktivitelerini doğrudan etkilememektedir.

Tablo 5. Göçmen Algısı Ölçeği Puanları ve yaş değişkeni tek yönlü varyans (ANOVA) sonuçları

		N	X	SD	f	p	Tukey*
Tehlike	19 yaş ve altı	27	3,2716	1,14648	3,730	,012	1-2,3,4
	20- 29 yaş arası	141	2,7991	1,17540			
	30- 39 yaş arası	81	2,5597	1,15600			
	40 yaş ve üzeri	128	2,5313	1,18789			
Sosyal Dışlama	19 yaş ve altı	27	2,2222	1,06458	,726	,537	
	20- 29 yaş arası	141	2,0638	1,09161			
	30- 39 yaş arası	81	1,9284	1,02826			
	40 yaş ve üzeri	128	1,9594	1,07142			
Sosyal İçerme	19 yaş ve altı	27	2,1667	1,08899	6,952	,000	4-1,2,3
	20- 29 yaş arası	141	2,4681	1,12721			
	30- 39 yaş arası	81	2,6008	1,31542			
	40 yaş ve üzeri	128	3,0339	1,21657			
İnsancılık	19 yaş ve altı	27	3,4630	1,08243	3,280	,021	1-2,3,4
	20- 29 yaş arası	141	3,9238	,99010			
	30- 39 yaş arası	81	3,8981	1,10169			
	40 yaş ve üzeri	128	4,1230	1,03149			
Total		377					

*19 yaş ve altı: 1. Grup, 20-29 yaş arası: 2. Grup, 30-39 yaş arası: 3. Grup, 40 yaş ve üzeri: 4. Grup

Göçmen Algısı Ölçeği puanları ve yaş ilişkisini gösteren tek yönlü varyans (ANOVA) sonuçları Tablo 5'te gösterilmiştir. Analiz sonuçları, sosyal dışlama faktörü dışındaki tüm faktörlerde gruplar arasındaki farklılığın anlamlı olduğunu göstermektedir. Tehlike faktörü için 19 yaş ve altındaki katılımcılar diğer yaş kategorilerine göre farklılaşmakta ve göçmenleri diğer kategorilere göre daha tehlikeli algılamaktadır ($X:3,2716$). 19 yaş ve altı katılımcıların diğer yaş kategorilerinden farklılaştığı diğer bir faktörün İnsancılık olduğu görülmektedir ve bu yaş kategorisi insancılık faktörü içerisinde en düşük ortalamaya sahip olan gruptur ($X:3,4630$). Bu yaş aralığındaki kişiler, bildiği üzere sosyal medyayı aktif olarak kullanan ve sosyal medya etkisine daha açık bir yaş grubunu oluşturmaktadır. Geleneksel medyanın aksine sosyal medya pek çok olumsuz düşüncenin daha açık ve doğrudan ifade edilebilmesine ve ayrıca kontrol edilmesi güç olduğu için gerçek haberler kadar yalan haberlerin de hızla dolaşıma katılmasına olanak tanımaktadır. Haberler gerçekliği yansıtsa dahi kulaktan kulağa aktarılan bilgiler dolaşım esnasında değişime uğramakta ve şehir efsanesine dönüşüm çok daha hızlı gerçekleşmektedir. Bu durum sadece göçmenler konusunda değil pek çok noktada nefret dilinin yaygınlaşmasına ve bilgi kirliliğine neden olmaktadır. Bu yaş grubundaki kişilerin de bu mecradan etkilenmeleri dolayısıyla göçmenleri tehdit olarak algılamaları olasıdır.

Bu yaş grubunun göçmenlere yönelik algısı, medya etkisinin yanı sıra ekonomi ile ilişkili olarak da ele alınabilir. Bu düşünceyi test etmek için yaş ve gelir arasında çapraz tablo ve ki-kare testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 6'da gösterilmiştir. Tablo 6 incelendiğinde 19 yaş ve altı katılımcıların %96,3'ünün 3000 TL ve altı gelir grubunda yer aldığı görülmektedir. Ki-kare sonucuna bakıldığında da gelir ve yaş kategorilerinin dağılımlarındaki farklılık anlamlıdır ($p<0,05$). Ve dağılım yaş arttıkça gelir seviyesinin arttığını göstermektedir.

Tablo 6. Gelir ve Yaş arasındaki ilişkiyi gösteren çapraz tablo ve ki-kare sonuçları

		Gelir			Toplam	
		3000 TL ve altı	3001 TL- 6000 TL	6001 TL ve üzeri		
Yaş	19 yaş ve altı	N	26	1	0	27
		% Yaş	96,3%	3,7%	0,0%	100,0%
		% Toplam	6,9%	0,3%	0,0%	7,2%
	20- 29 yaş arası	N	94	37	10	141
		% Yaş	66,7%	26,2%	7,1%	100,0%
		% Toplam	24,9%	9,8%	2,7%	37,4%
	30- 39 yaş arası	N	18	28	35	81
		% Yaş	22,2%	34,6%	43,2%	100,0%
		% Toplam	4,8%	7,4%	9,3%	21,5%
	40 yaş ve üzeri	N	17	45	66	128
		% Yaş	13,3%	35,2%	51,6%	100,0%
		% Toplam	4,5%	11,9%	17,5%	34,0%
Toplam	N	155	111	111	377	
	% Yaş	41,1%	29,4%	29,4%	100,0%	
	% Toplam	41,1%	29,4%	29,4%	100,0%	
Pearson Ki-Kare:		,000				

Tablo 4, Tablo 5 ve Tablo 6 birlikte incelendiğinde, gelir seviyesinin de yaşa bağlı farklılaşmada etkili olduğuna ilişkin yorum anlam kazanacaktır. Elbette altı çizilmesi gereken hususlar vardır. Bunlardan yaş kategorisindeki grupların sayıca oldukça heterojen olması ikinci olarak araştırmanın yapıldığı 2021 yılında Pandemi ve yaşanan büyük ölçekli karantina kapanmaları. Bu süreçle birlikte başlayan ekonomik kriz ve iş bulmanın zorluğu ile Türkiye'nin ekonomik durumunda meydana gelmiş olan olağanüstü değişimdir. Türkiye'nin gittikçe daha yoğun şekilde hissettiği ekonomik kriz ortamında, yüksek enflasyonun yol açtığı pahalılık tüm alanlarda alt ve orta sınıfın ekonomik kaygılarının artmasına yol açmıştır. Bu tür kaygı ortamları, genellikle göçmenler gibi toplumsal grupların günah keçisi ilan edilmesiyle karakterizedir. Bu durumda günümüz yüksek enflasyon ekonomisinde çalışmanın tekrarlanması neticesinde belki sadece düşük gelir grupları ve düşük yaş grupları değil özellikle orta sınıfın göçmenler aleyhine fikir değiştirmiş olabilecekleri ihtimalini düşündürmektedir.

Tablo 7. Göçmen Algısı Ölçeği ve Eğitim seviyesi ilişkisini gösteren tek yönlü varyans (ANOVA) sonuçları

		N	X	SD	f	p	Tamhane's T2*
Tehlike	Lise ve daha düşük	125	3,0427	1,13965	10,214	,000	1-2,3
	Üniversite (Lisans)	154	2,6190	1,21831			
	Lisans Üstü	98	2,3537	1,08205			
Sosyal Dışlama	Lise ve daha düşük	125	2,2864	1,06600	7,955	,000	1-2,3
	Üniversite (Lisans)	154	1,9649	1,09141			
	Lisans Üstü	98	1,7306	,95512			
Sosyal İçerme	Lise ve daha düşük	125	2,2093	1,04404	25,386	,000	1-2-3
	Üniversite (Lisans)	154	2,6266	1,26730			
	Lisans Üstü	98	3,3146	1,09641			
İnsancılık	Lise ve daha düşük	125	3,7760	1,08964	5,734	,004	3-1,2
	Üniversite (Lisans)	154	3,9140	1,08893			
	Lisans Üstü	98	4,2398	,84716			
Total		377					

*Lise ve daha düşük 1. Grup, Üniversite 2. Grup, Lisans Üstü 3. Grup

Göçmen Algısı Ölçeği puanları ve eğitim seviyesi arasındaki ilişkiyi görmek için Tek Yönlü Varyans (ANOVA) analizi yapılmış ve sonuçlar Tablo 7'de gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde tüm faktörler için gruplar arasındaki farklılığın anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0,05$). Farklılığın anlamlı olduğu gruplara bakıldığında, Tehlike ve Sosyal Dışlama faktörleri için lise ve daha düşük eğitim seviyesindeki katılımcıların ortalamalarının diğer eğitim seviyesindeki katılımcılara göre daha yüksek olduğu; dolayısıyla lise ve daha düşük eğitim seviyesindeki katılımcıların göçmenleri daha tehlikeli algıladıkları ($X: 3,0427$) ve sosyal olarak dışlama eğiliminde ($X: 2,2864$) oldukları tespit edilmiştir. Bu durum gelir ve yaş kategorilerinde de ifade edildiği üzere göçmenlerin vasıfsız iş kollarında çalışması; daha düşük maaş ve sigortasız çalışma gibi şartları kabul etmeleri nedeniyle bu sahalarda çalışan vatandaşlara tehdit oluşturma algısından kaynaklanıyor olabilir. Sosyal içerme ve İnsancılık faktörlerinin ortalamalarına bakıldığında, eğitim seviyesi arttıkça bu faktörlerin ortalamalarının arttığı görülmektedir. Bu durum tehlike ve sosyal dışlanma faktörleri ile insancılık ve sosyal içerme faktörlerinin ters

korelasyona sahip olmasından kaynaklanmaktadır. Hali hazırda birbirlerine zıt durumları ifade eden bu faktörlerin ters korelasyon göstermesi anlamlıdır.

Tablo 8. Yaşam Memnuniyeti Faktör Ortalamaları ve Yaş değişkeni tek yönlü Varyans (ANOVA) sonuçları

	N	X	SD			
Yaşam Memnuniyeti	377	4,2493	,75273			
	N	X	SD	f	p	Tukey*
19 yaş ve altı	27	4,5037	,93046			
20- 29 yaş arası	141	4,0241	,75384			
30- 39 yaş arası	81	4,3481	,68028	7,367	0,000	2-1,3,4
40 yaş ve üzeri	128	4,3813	,69890			
Toplam	377	4,2493	,75273			

*19 yaş ve altı: 1. Grup, 20-29 yaş arası: 2. Grup, 30-39 yaş arası: 3. Grup, 40 yaş ve üzeri: 4. grup

Yaşam memnuniyeti ölçeği ortalaması ve demografik değişkenlerle ilişkisi incelenmiştir ve sadece yaş değişkenindeki gruplar arasındaki farklılığın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Yaşam memnuniyeti ölçeğinin ortalamaları ve yaş değişkeni ile ilişkisi Tablo 8’de gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde katılımcıların yaşam memnuniyet ortalamalarının oldukça yüksek olduğu (X: 4,2493) görülmektedir. Veri toplama aşamasında var olan Covid 19 pandemisinin kişilerin şükür nosyonlarını artırabilecekleri ihtimali düşünülmüştür. Yaşa bağlı olarak 20-29 yaş aralığındaki kişilerin yaşam memnuniyet ölçek puanları diğer yaş kategorilerinden farklıdır ve daha düşüktür ($p < 0,05$, X:4,0241). Bu durumun nedeni bu yaş aralığının genel olarak gençlikten olgunluğa geçiş, iş bulma, gelecek kaygısı, hayat rutini oluşturma gibi kaygılı süreçleri içeren bir dönem olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 9. Göçmen Algısı ve Yaşam Memnuniyeti Ölçeği arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon analizi sonuçları

		Tehlike	Sosyal Dışlama	Sosyal İçerme	İnsancılık	Yaşam
Tehlike	r	1				
	p (2-tailed)					
	N	377				
Sosyal Dışlama	r	,753**	1			
	p (2-tailed)	,000				
	N	377	377			
Sosyal İçerme	r	-,711**	-,668**	1		
	p (2-tailed)	,000	,000			
	N	377	377	377		
İnsancılık	r	-,609**	-,683**	,621**	1	
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000		
	N	377	377	377	377	
Yaşam Memnuniyeti	r	-,042	-,092	,052	,089	1
	p (2-tailed)	,411	,073	,310	,084	
	N	377	377	377	377	377

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Yaşam Memnuniyeti ve Göçmen Algısı Ölçekleri arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon analizi sonuçları Tablo 9’da gösterilmiştir. Yapılan analiz sonuçlarına göre yaşam memnuniyeti ve göçmen algısının tüm alt boyutları için herhangi bir ilişki tespit edilememiştir ($p > 0,05$, $r < 0,25$). Göçmen Algısı ölçeğinin alt boyutları arasındaki ilişkilere bakıldığında tehlike ve sosyal dışlama faktörleri arasında pozitif anlamlı ve yüksek düzeyde ($p < 0,05$, $r: 0,753$); insancılık ve sosyal içerme faktörleri arasında ise pozitif anlamlı ve orta düzeyde ($p < 0,05$, $r: 0,621$) korelasyon bulunmuştur. Tehlike ve sosyal dışlama faktörleri ile insancılık ve sosyal içerme faktörleri arasındaki ilişki ise negatif yönlüdür. Bu negatif ilişki içerisinde en yüksek korelasyon tehlike ve sosyal içerme faktörleri arasındadır ($r: -0,711$). Bu durum göçmenlere yönelik kabullenici tavrın önündeki en büyük engellerden birinin ya da sosyal dışlamanın en önemli nedenlerinden birinin göçmenlerin *tehlikeli* olarak algılanması olduğunu göstermektedir.

Doğan ve Ünal (2021, s. 35) tarafından yapılan araştırma sonucunda benzer şekilde Suriyeliler ile ilgili dışlayıcı dil kullanımında en belirgin unsurun onların *düzen değiştirici*, ekonomik düzende *bozulmaların* sebebi olarak görülmeleri onlara dair dışlayıcı davranışların temel meşrulaştırıcı noktası olarak bulguların ifade edilmiştir.

Ünal (2014) tarafından yürütülen bir başka çalışmada ise etnik nedenli ayrımcılığın yanında Suriyeli mültecilerle ilgili özellikle *ekonomik kaynakların paylaşılma istenmemesinden* doğan olumsuz algıların varlığının özellikle dikkat çektiği tespit edilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmanın temel amacı göçmen algısı ve yaşam memnuniyeti arasındaki ilişkiyi ölçmektir. Saha araştırması nicel yöntem kullanılarak 2021 yılı nisan, mayıs, haziran aylarında gerçekleştirilmiştir. Veriler, Covid 19 ile mücadele kapsamında uygulanan sokağa çıkma yasakları nedeniyle online ortamda toplanılmıştır.

Çalışmaya 207 kadın 170 erkek olmak üzere toplam 377 kişi katılmıştır. Katılımcıların yaşları 15 ile 68 yaş aralığında olup ortalama yaşları 33,48'dir. Katılımcıların ortalama gelirleri 5010 TL'dir. Mayıs 2021 için net asgari ücretin 2825 TL olduğu düşünülürse katılımcıların gelir düzeyi asgari ücretten 0,56 oranında yüksektir. Katılımcıların %66,8'i üniversite ve daha üst eğitim kurumlarından mezun olduğu için Türkiye geneli göz önüne alındığında eğitim seviyesi yüksek bir örneklem grubu olduğu söylenebilir. Katılımcıların yarısından fazlası aktif bir işte çalışmakta, çalışmayanların çoğunluğu ise öğrenci, ev hanımı, emekli gibi kategorilerde yer almaktadır.

Araştırmanın bulgularına göre yaşam memnuniyeti ve göçmen algısı arasında korelasyonel bir ilişki bulunamamıştır. Bunun dışında katılımcıların genel olarak yaşam memnuniyetinin yüksek olduğu ve göçmenlere insani olarak yaklaştıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Kadınların, 19 yaş ve daha altı kişilerin, gelir ve eğitim seviyesi düşük olanların, göçmenleri daha tehlikeli algıladıkları araştırmanın diğer bulguları arasındadır ve bu bulgular literatürle uyumludur. Bu kategorideki kişilerin göçmenleri daha tehlikeli algılanmasının altında yatan birçok neden olabileceği gibi baskın etkinin kadınlar için düşük sosyal etkileşim, psikolojik etkenler, korku ve endişe yüksekliği, 19 yaş ve altı kişiler için sosyal medyada yer alan haberler olduğu düşünülmektedir. Düşük gelirli ve düşük eğitim seviyesindeki kişiler için ise göçmenlerin yoğunluklu olarak daha düşük ve sigortasız çalışma gibi şartları kabul ettiği için vasıfsız işlerde işverenler tarafından tercih edilmesi bunun sonucunda da aynı işlere talip vatandaşlar tarafından tehdit olarak algılanması düşünülebilir.

Sosyal dışlama faktörüne bakıldığında sadece düşük gelir ve eğitim seviyesindeki kişilerin dışlama eğiliminin yüksek olduğu yaş ve cinsiyet kategorilerinde ise herhangi bir farklılaşmanın olmadığı tespit edilmiştir. Bu durum göçmen karşıtlığını ekonomik temelli ele alan literatürü desteklemektedir. Öte yandan bu gruptaki kişilerin sosyal dışlama faktör ortalamaları diğer gruplara göre yüksek olsa da grup içi ve genel ortalama üçten düşüktür. Bu nedenle katılımcıların göçmenleri dışlama eğilimleri katılmama lehinedir. Benzer bir durum tehlike faktörü için de geçerlidir. Sosyal dışlamanın düşük olması sosyal içermenin yüksekliği anlamına gelmemektedir. Çünkü araştırma sonuçlarına göre sadece 40 yaş üstü, lisansüstü eğitim seviyesine sahip ve 6001 (asgari ücretin iki katından fazla) TL'den daha fazla gelire sahip katılımcıların sosyal içirme faktör ortalamaları 3'ün üzerindedir. Diğer grupların ise aralarında anlamlı farklılık olsa dahi sosyal içirme faktör ortalamaları 2'nin altındadır. Bu durum sosyal içermenin sadece göçmenlerin tehlikesiz olduğunu düşünmekten daha fazlası olduğunu göstermektedir. Burada eğitim seviyesi, yaş ve gelir seviyesi değişkenlerinin hangisinin sosyal içermeye daha etkili olduğunu söylemek mümkün değildir. Çünkü katılımcıların eğitim seviyeleri, gelir ve yaşları doğru orantılıdır.

İnsancılık faktörünü diğer faktörlerin aksine 3'ün üzerinde ortalamaya sahip tek faktördür. Bu durum daha önce de ifade edildiği gibi katılımcıların göçmenlere genel olarak insani hislerle yaklaştığı şeklinde yorumlanmıştır. Demografik değişkenler bazında bakıldığında ise erkek, eğitim seviyesi yüksek, gelir seviyesi yüksek, 40 yaş ve üzeri katılımcıların insancılık faktör ortalamaları diğer gruplardan yüksektir ve yaş dışındaki tüm değişkenlerde bu yükseklik ilgili değişkende diğer gruplardan anlamlı olarak farklıdır.

Sonuç olarak her ne kadar toplumsal olgular tek bir değişkene indirgenemeyecek kadar kompleks olsa da göçmenler noktasında başat aktörün ekonomi olduğunu söylemek bu çalışma bulguları açısından isabetli görünmektedir. Ülkemizde daha huzurlu yaşamak için kişi başına düşen milli gelirin artırılması elzemdir. Göçmen ve benzer özellikler gösteren bireylerin uyum sağlaması mı beklenmektedir, yoksa onurlu dönüşleri mi. Her halükârda karar vericiler göçmenlerle ilgili olarak her ikisini de kamu politikası olarak düşünmelidir. Bu anlamda; yabancıya, göçmene ve ötekine hoşgörü amaçlı insancılık ve sosyal içermeyi kapsayan politikalar oluşturmalıdır. Hem de Yabancı Düşmanlığını (Tehlike, Sosyal Dışlama) artıran davranış ve paylaşımların hukuki ve toplumsal olarak önüne geçilebilecek politikalar oluşturulmalıdır. Yabancıya, ötekine ve özellikle göçmene Hoşgörü (Sosyal içirme ve İnsancılık), yönelik kamu politikası var olmalı ve uygulama ile toplumda dışlanan tüm kesimlerin entegrasyonu sağlanmalıdır.

Kaynakça | References

- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2021), <https://www.aile.gov.tr/asgari-ucret/asgari-ucret-2021/>
- Akın, A., & Yalnız, A. (2015). Yaşam Memnuniyeti Ölçeği Türkçe Formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Electronic Journal of Social Sciences*, 14(54), 95-102.
- Altınsoy, H. (2019,). Türkiye'de uygulanan sosyal içerme politikalarının AB Üyesi ülkeler ile mukayeseli değerlendirilmesi. *Kamu-İş dergisi*, 14(4), 37-68 .
- Bauman, Z. (2020). *İskarta Hayatlar Modernite ve Safraları*. (O. Yener, Çev.) İstanbul, : Tellekt Yayınları.
- Bozkurt, V., Kaya-İnceplik, G., & Baigabylov, N. (2021). Göçmenlere Yönelik Tutumları Etkileyen Değerler ve Demografik Faktörler. M. Karakaş, & D. Çak içinde, *Göç ve Etkileri* (s. 53-72). Ankara: Pagem - Akademi Yayınları.
- Doğan, F., & Ünal, S. (2021). Suriyeli Göçmenlere Yönelik Ayrımcı, Dışlayıcı Söylem ve Eylemlerin. *Sosyolojik Bağlam*, 2(3), 14-40. doi:<https://doi.org/10.52108/2757-5942.2.3.2>
- Dündar, Ö., & Yasım, Y. K. (2022). Türkiye’de bireylerin yaşam memnuniyetinin sosyoekonomik faktörler kapsamında mekânsal analizi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(2), 289-312. doi: 10.54558/jiss.1147445
- Erdoğan, S. (2004). Sosyal Politikada “Avrupalı” Bir Kavram Olarak Sosyal Dışlanma. *Çalışma Ortamı Dergisi*(75), 1. <https://sosyalpolitika.fisek.org.tr/sosyal-politikada-%E2%80%9Cavrupali%E2%80%9D-bir-kavram-sosyal-dislanma/> adresinden alındı.
- Kahya Nizam, Ö., & Sallan Gül, S. (2019). Türkiye’deki Suriyelilerin Sosyolojik “Yabancı” Olarak Ele Alınması Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(47), 97-115. doi:10.35237/sufesosbil.627839
- Koyuncu, A. (2014). *Kentin Yeni Misafirleri Suriyeliler*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Özkul, G., & Dengiz, S. (2018). Suriyeli Göçmenlerin Girişimci Olmalarını Etkileyen Faktörler: Hatay İli Örneği. *Üçüncü Sektör Ekonomi*, 53(3), 1044-1065.
- Park, R. E. (2021). İnsan Göçü ve Marjinal İnsan. L. Ünsaldı içinde, *Yabancı Bir İlişki Biçimi olarak Ötekilik* (K. Eren, Çev.). Ankara, : Heretik Yayınları.
- Simmel, G. (2020). *Bireysellik ve Kültür*. (T. Birkan, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.
- Stonequist, E. V. (2021). Marjinal İnsan Meselesi. L. Ünsaldı içinde, *Yabancı Bir İlişki Biçimi olarak Ötekilik* (E. Arıcan, Çev., s. 230). Ankara: Heretik Yayınları.
- Tecim , E., & Karakoyunlu, M. (2021,). “Göçmen Algısı Ölçeği” Geliştirilmesi, Geçerliliği ve Güvenirliği . *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* , 10(3), 2832-2852 . doi:<https://doi.org/10.15869/itobiad.957721>
- Ünal, S. (2014). Türkiye'nin Beklenmedik Konukları: "Öteki" Bağlamında Yabancı Göçmen ve Mülteci Deneyimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 6(3), 65-89.
- Yeşildağ, İ. (2022). Göçmen Karşıtlığına Etki Eden Faktörler. *Sosyoloji Notları Dergisi*, 6(1), 24-42.